Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retežius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 81 Telephone STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Balandžio (April) 4, 1936 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXVI, Dienraščio XVIII

Didžioji Diena.
Los Angeles Sveikina!
New Jersey "Teisingumas."
Diplomatiškai kalba.

Rašo L. Prūseika.

5 balandžio, šį nedėldienį, laisviečių konvencija ir Jubilėjinis bankietas.

Šiandien, subatoj, moterys, Literatūros Draugijos veikėjos, konferuos apie praplėtimą savo darbo, gi "Laisvės" štabas tarsis su savo bendradarbiais, kaip padaryti "Laisvę" dar labiau populiarišką.

"Laisvės" šėrininkų konvencija šiemet įvyks atmosferoje didžiausios vienybės. Komunistų Partijos autoritetas laimėjo ir žymią opozicionierių dalį.

Laimėjo plačiam revoliuciniam ir praktikiniam darbui.

Kaip pereitą nedėldienį worcesteriečiai minėjo "Laisvės" 25 metų Jubilėjų, (vieningai ir šturmingai) d. Sukackienė perskaitė sekamą telegramą iš Los Angeles, California:

"Brangūs Draugai! Priimkite pasveikinimą nuo Los Angeles lietuvių už jūsų susivienijimą."

Ploja visi. Po to kalba A. Neviackas, N. Kudarauskas, J. Skliutas, J. Motiejaitis. Ir vėl kalbos ir vėl dainos. Puikiai praėjo mūsų šventė.

Nors lietingo sniego pūgos siaučia Chicagoje ir apielinkėje, vilniečių ekspedicija drąsiai važiuoja tolimon kelionėn, į "Laisvės" Jubilėjaus iškilmes Brooklyne.

Ką giliuoja audros prieš draugiškumą!

New Jersey juridinis teisingumas, buvo labai išgarsėjęs Amerikoj. Kas negirdėjo tą skambą, bet pusėtinai falšyvą frazę "New Jersey Justice?"

Bet Lindbergučio išvogimas, Hauptmanno sensacinga ir skandalinga byla ir po to pasekęs isteriškas riksmas, gubernatoriaus Hoffmano manevrai į šmotelius išdinamitavo mytą apie New Jersey teisingumą.

Teisingumas taip "susikonfiūzino," kad 34 Princetono Universiteto profesoriai apeliuoja į legislatūrą, prašydami "save Jersey Justice". Bet legislatūroj dar daugiau politikieriavimo, negu teisme.

Japonijos užsienio reikalų ministeris Arita nematąs jokio pavojaus Sibiro fronte. Pasienio susikirtimai jam išrodo bereikšmingi. Jis vaišina visuomenę auksinėm pilėm kaziono optimizmo.

O tuo tarpu New Yorko "Tribune" rėkia: "Maskva grąsina karu."

Japonų diplomatai moka saldžiai kalbėti, bet tais monais jie neužmigdys Sovietų budrumą.

Tysliava su Grigaičiu "ant peilių." Kad įmanytų vienas kitą šaukšte vandens prigirdytų.

Bet vienam labai svarbiam reikale juodu susitaiko, kaip Siamo dvynukai. Ir "Naujienom" ir "Vienybei" be galo rūpi, kad tik pilnai neįvyktų komunistinių spėkų vienybė. Jiems saldu ir gardu matyti bent kokį plyšelį.

Tai jau ir lenkai pradeda matyti, kad Hitlerio žirklės gali perkirpti žemlapį jų pačių nenaudai. Net valdiškasis "Kurjer Poranny" piktinasi Hitlerio pasimojimais. "Hitleris nori taip pertvarkyti Europą, kad jis joje galėtų viešpatauti, kaip savoj Vokietijoj."

Bet jei lenkai tą mato, tai tuo labiau jie turėtų draugauti su Sovietais ir Lietuva.

Tūlas chicagietis pavogė bonką šnapso ir išgėrė ją. Jausdamas sąžinės graužimą, jis nutarė, kad jam reikia biblijos idant pasitaisyti. Bet kai kitoj krautuvėj jis vogė bibliją, tai jį pačiupo.

Žmogų įklampino ne bonka, bet biblija.

LENKIJOJ SUIMTA 583 "RAUDONIEJI"

Uždaryta Jų Radio Stotis ir Daug Spaustuvių

VARŠAVA.—Per kelias paskutines dienas Lenkijoje buvo padaryta eilė ablavų prieš komunistus ir šiaip sąmoningus darbininkus, kurių suėmė 583. Tarp areštuotų yra ir keli Komunistų Partijos Pildančiojo Komiteto nariai.

Valdžia uždarė centrus penkių darbo unijų todel, kad jose, girdi, perdaug įsigalėję komunistai. Policija taip pat iškrėtė kelis darbininkų sportų kliubus ir skaityklas, beje škodama komunistinės literatūros.

Fašistinė žvalgyba skelbiasi užklupus ir uždarius komunistinę trumpų radio bangų stotį, iš kurios lenkų komunistai kalbėjęsi su Maskva. Areštuota du tariami šios stoties operatoriai.

Policija garsinasi, kad užtikus slaptas spaustuvėles 56-šiose komunistų raštinėse. Jų darbuotojai traukiami teisman už spausdinimą "maištininkų" brošiūrų ir lapelių.

Valdžia rėkia, kad tai komunistai esą kalti už darbininkų susikirtimus su policija Krakove. Ten kovo 23 d. policija šovė i 20,000 demonstraciją, išreiškiančią pritarimą nuo seniau streikuojantiem gumų fabriko darbininkam. Tuo žygiu policija šešis darbininkus nušovė ir daugelį sužeidė.

Balandžio 2 d. Socialistų Partija ir Nacionalė Darbo Federacija iššaukė vienos valandos streiką visose pramonėse protestui prieš darbininkų šaudymus ir prieš užpuolimus ant darbininkų centrų, kratas ir areštus.

Sveikiname "Laisvės" Dalininkų ir Moterų Suvažiavimus ir Korespondentų Konferenciją

"Laisvės" redakcija, administracija ir visi įstaigos darbininkai širdingai sveikina jubilėjinį "Laisvės" dalininkų suvažiavimą, draugių moterų suvažiavimą ir korespondentų-bendradarbių konferenciją.

Linkime draugams ir draugėms savo svarstymais ir tarimais juo labiau sustiprinti ir pagerinti mūsų dienraštį ir visą revoliucinį lietuvių darbininkų judėjimą, kad jie liktų dar sekmingesniais, masiniais veiksniais kovoj už darbininkų būklės pagerinimą ir galutinąjį mūsų klasės laimėjimą.

Italų-Ethiopų Mūšis Ties Ashangi Ežeru Nieko Neišsprendė

ASMARA, Eritrea, Bal. 2.—Patys italai praneša, kad nors jie atmušę ethiopų imperatoriaus gvardijos padarytus užpuolimus antradienį, Ashangi ežero srityj, ties Mai Cio, tačiaus tas žygis nieko dar neišsprendė.

Italai paviję kiek tolyn dalis ethiopų kareivių Mecan kloniu į pietus; bet sprendžiamasis mūšis dar tebestovi priekyj.

(O pirmesniame pranešime fašistai gyrėsi, būk jie "ištaškę" Haile Sellasie's ethiopų gvardiją ir būk jos likučiai "sumišę, galvatrukčiais" bėgą.)

Ethiopai Sumušė Italus ties Ashangi

ADDIS ABABA, Bal. 2.—Mūšyje į šiaurę nuo Ashangi ežero ethiopai atėmė iš italų keturias tvirtovišskas pozicijas; nukovė 700 italų baltų kareivių su 36 oficieriais ir 2,000 Italijos eritriečių. Iš ethiopų pusės liko 887 užmušti ir 335 sužeisti.

(Italai buvo pasigarsinę, kad toj kovoj jie iššudę 7,000 ethiopų, o iš italų pusės buvę tik 1,000 užmuštų bei sužeistų.)

Tyrinėdami Townsendą, Politikieriai Nori Pakenkt Senių Pensijom

WASHINGTON, Bal. 3.—Kongresmanų komisija tęsia tyrinėjimus OARP'o finansų. Tuo vardu sutrumpintai vadinasi senatvės pensijų judėjimas, vadovaujamas daktaro Townsendo, kongreso atstovo. Townsend reikalauja po $200 pensijų per mėnesį kiekvienam padoriam asmeniui, sulaukusiam 60 ar daugiau metų amžiaus, su ta sąlyga, kad per mėnesį ir išleistų visą pensiją.

Tyrinėtojai, senųjų buržuazinių partijų politikieriai, sako, kad Townsendo judėjimas surinkęs dišimtukinėmis duoklėmis milioną dolerių; kad Townsend pasisavindavęs pinigus, gaunamus šiam judėjimui; kad jo atskaitos esą sunarpliotos; kad jo padėjėjai ima po $12,000 algų per metus, ir tt. Prieš Townsendą išstoja ir pora buvusių jo bendradarbių, kurie su juom susipyko.

Keliama didelis trukšmas del vadinamo "Townsendo skandalo." Bet pamatinis tų tyrinėjimu ir lermo tikslas yra paneigti ir supurvinti visą judėjimą delei pensijų įvedimo nusenusiems darbo žmonėms, kaštais kapitalistų ir valdžios.

Tuo tarpu kapitalo politikieriai pro pirštus pražiūri milžinišką šmugelį fašistinėj Liberty Lygoj ir republikonų ir demokratų partijose.

Antra vertus, reikia pripažint, kad Townsendo senatvės pensijų judėjimui kenkia pats dabartinis jo sutvarkymas: eiliniai nariai neturi balso jo politikoj; townsendiečiai vadai savaip šeimininkauja ir sėbrauja su įvairiais demokratais ir republikonais užuot dėtis prie Farmerių-Darbo Partijos judėjimo.

Hauptmanno Klausimas

Trenton, N. J., Bal. 3.—Šiandien vakare buvo skiriama numarint elektros kedėje B. R. Hauptmanną kaipo Lindbergho vaiko pagrobėją ir užmušėją. Bet. United Press žiniomis, gal dar per gubernatoriaus Hoffmano pastangas būsiąs atidėtas Hauptmanno numarinimas.

ANGLIJA PALAIKO HITLERIO PLANUS

Bruka Jo Vyliūgiškus Pasiūlymus Francijai

LONDON, bal. 2.—Francija reikalauja, kad Vokietija atsisakytų nuo tvirtovių statymo Rheino srityj bent per tuos keturis mėnesius, per kuriuos Hitleris siūlo derėtis del naujų sutarčių. Vokietija per savo pasiuntinį Ribbentropą atmeta šį Francijos reikalavimą.

Nazių politikai jau pirmiau yra pareiškę, kad jie nestatys tvirtovių Rheino krašte tik tokiame atsitikime, jeigu Francija išgriaus savo tvirtoves Vokietijos pasienyj. Tos gi "Maginot linijos" tvirtovės per 300 mylių lėšavo Francijai $160,000,000.

Anglijos užsienių reikalų ministeris Eden neva paturi Francijos pusę; bet kaip jis, taip visa dabartinė Anglų valdžia daro nuolatinio spaudimo Francijai, idant eitų į naujos sutarties derybas su Vokietija, nepaisant, kad Hitleris nedaro jokių nusileidimu iš savo pusės, kas liečia Rheino ruožo ginklavimą. Iš to suprantama, kad Anglija stengiasi Hitleriui padėt sulindyt karišką bloką prieš Sovietus.

Anglijos valdžia žada kitą savaitę sušaukt pasitarimą savo, Francijos ir Belgijos generalių karo štabų aptarti, kaip reikėtų bendrai pasipriešint Vokietijai, jeigu jinai užpultų Franciją. Bet Francijos vyriausybė nemato didelės svarbos tame pasitarime, nes atrodo, kad čia bus taipgi paviršutinis manėvras Anglijos, kuri iš esmės papėdžiauja Hitleriui.

Sovietai Pabrėžia Reikalą Geriau Mokintis

MASKVA, bal. 2.—Sovietų Komunistų Partijos organas "Pravda" smerkia tuos partijiečius studentus, kurie moksle užsileidžia nepartijiečiams. Nurodo, jog tiesa, kad ir komunistai studentai turi atlikti savo pareigas kaip partijiečiai; bet aštriai peikia tuos, kurie, užuot mokintis, leidžia laiką veltui tuščioms šnekoms, neva "diskusijoms."

"Pravda" primena drg. J. Stalino pareiškimą, padarytą dar 1925 metais prieš tokius šnekėtojus, kurie "greičiau pasirenka 'augštą politiką' negu mokslinį studijavimą ir taip sudaro pavojų liktis prastais komunistiniais vadais," kada jiems prisieis užimti vietas senųjų vadų.

Managua. — Gelžkelių darbininkams pasiruošus į visuotiną streiką, Nicaraguos valdžia bal. 2 d. buvo priversta pridėt jiem 10 nuošimčių uždarbio.

Japonijos Valdovai Atvirai Kalba apie Karą prieš Sovietus

Hitlerio Ministeris Mokina Mussolinio Fašistus

ROMA, bal. 3.—Atskrido Vokietijos "teisingumo" ministeris Hans Frank, kuris duos eilę paskaitų-pamokų Romoje. Jį draugiškai priėmė Italijos karalius Emmanuelis ir diktatorius Mussolini. Tuomi mezga glaudesnius ryšius su Vokietijos fašistais.

Extra!

Paryžiaus Darbininkų Mūšiai su Fašistais

PARYŽIUS, Bal. 3—Priemiestyje 1,500 socialistų, komunistų ir kitų darbininkų užpuolė fašistų demonstraciją. United Press praneša, kad policija apgynė fašistus.

Pačiame mieste fašistai su ašarinėmis, troškinančiomis bombomis ir kitais įnagiais užpuolė socialistų susirinkimą.

Ethiopija Prašo Lygos Pagelbos Prieš Italus

GENEVA. — Ethiopijos valdžia bal. 2 d. kreipėsi į Tautų Lygą prašydama sekamos pagelbos kovai prieš įsiveržėlius fašistus:

Duot Ethiopijai finansinės paramos; panaudot aštresnes ekonomines bausmes prieš Italiją; padaryt stipresnio spaudimo Italijai, idant nevartotų nuodingų dujų bombų ir apskritai pildytų priimtas karo taisykles; leist Ethiopijai gabentis ginklus iš užsienių per Jibouti ir gelžkeliu, einančiu į Addis Ababą.

(Jibouti prieplauka yra Francijos valdoma, ir francūzų vyriausybė neleidžia iš tos prieplaukos ethiopam gabentis gelžkeliu ginklus. Gelžkelis taipgi priklauso Francijos kapitalistams.)

Šalčiai Vakaruose

CHICAGO, Ill., bal. 2 — Užėjo banga šalčių, smarkaus sniego su lietum ir audromis vidurvakarinėse valstijose. Del to žuvo nemažai žmonių.

MILWAUKEE, Wisconsine, prisnigo 8 colius. Šiaur-rytiniame Oregone šalčiai pasiekė 14 laipsnių žemiau zero. Rapid City, South Dakotoj—8 laipsniai žemiau 0. Oklahomoj, Durant apygardoj ir kitur šalčiai sunaikino javų ir daržovių daigus.

JAPONŲ LAIKRAŠČIAI KURSTO KARĄ

MASKVA, Bal. 3.—Vakar gauta pranešimai iš Japonijos, kad japonų kapitalistų laikraščiai reikalauja siųsti daugiau savo kareivių ir ginklų į Sovietų Sibiro ir Išlaukinės Mongolijos pasienius.

Japonijos laikraščiai pilni kariškų kurstymų prieš Sovietų Sąjungą.

Hirota, pirmininkas naujo fašistiniai-karinio ministerių kabineto, užreiškė, kad "negalima būsią ramiai susitaikyti del rubežiaus." Imperialistų laikraštis "Kokumin" rašo, kad jeigu ir toliau pasikartos susikirtimai pasieniuose Sovietinio Sibiro ir Liaudiškos Mongolijos, tai "Japonija turės daryt žygių iš savo pusės."

Kaip šis, taip kiti japonų kapitalistų laikraščiai visai užtyli tą faktą, jog susikirtimus iššaukia būtent patys Japonijos kariai savo įsiveržimais į Sibirą ir Mongoliją.

Pereitą antradienį jie buvo įlindę net 28 mylias į Mongoliją ir tris sykius puolė miestą Tamsyk-Bulaką, norėdami ji paimti, bet mongolai išmušė juos laukan, atgal į Manchukuo.

Italai dar Nepasiekė Tana Ežero Ethiopijoj

Asmara, Eritrea, Bal. 2.—Nežiūrint, kad ethiopai užginčijo, italų komandieriai tvirtina, kad 5,000 jų kareivių, vadovaujamų A. Starace's, fašistų partijos sekretoriaus, yra užėmę svarbų miesta Gondarą, seniau buvusį Ethiopijos sostine, šiaur-vakarėje, už 20 mylių nuo didžiojo Tana ežero.

(Italai buvo paskleidę gandus, būk jie jau užvaldę šiaurini to ežero pakraštį; bet dabar sakosi, gal ir nebandysia arčiau prie jo eiti. Bija kiršinti Angliją, kuri pati nori pasiglemžt tą ežerą.)

Italai džiaugiasi, kad, užimdami šiaur-vakarinį Ethiopijos kampą, tuom jie užkirtę ginklų gabenimą ethiopams per Anglijos Sudaną.

Užmušė Jauną Lietuvį Darbininką Kanadoje

tuvį Darbininką aKnadoje

Kanados darbininkų laikraštis "Darb. Žodis" paduoda žinią, kad netoli Revelstoke, B. C., atsikabinęs traukinio vagonas užbėgo ant grupės darbininkų ir 16 jų sutrėškė. Užmuštųjų tarpe yra ir vienas lietuvis, Bronius Sodaitis, kilęs iš Liciškių (ar Licišķėnų) kaimo, Jezno valsč., Alytaus apskr.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Neturi Kur Dėt Inteligentų Bedarbių

KAUNAS. — Iki šiol bedarbiai inteligentai retkarčiais gaudavo pašalpinio darbo tik Kaune. Miesto valdyba, tačiaus, neskiria jokios pašalpos tiems, kurie nėra mieste išgyvenę bent trejus metus. Taigi, kaip rašo "Lietuvos Žinios:"

"Projektuojama tuos inteligentus bedarbius... darbu aprūpinti jų kilimo vietose."

Bet šis mandagus pasakymas nieko daugiau nereiškia, kaip tik tokius bedarbius inteligentus išbugdyti iš Kauno atgal į tas vietas, iš kur jie yra kilę. O ar jiems ten bus duota pašalpinių darbų, taip ir pasilieka "atviras klausimas."

Milžiniški Pelnai iš Slapto Banko Šmugelio Ariogaloj

ARIOGALA. — Trys broliai Ariogaloje laikė slaptą banką: imdami augštas palūkanas skolino pinigus ūkininkams ir dvarininkams, ėmė procentus už palūkanas, paskui neišsimokančius skolų be pagrindo varžė ir tt.

Slapto banko skyriai buvo Raseiniuose ir Jurbarke, kur gyvena kiti du broliai.

Slaptasis bankas per metus padaręs apie 1 milioną litų apyvartos ir gaudavęs didžiulį pelną. Del to banko veikimo dabar daroma kvota.

New Yorko Įstatymas prieš Bedarbius iš Kitur

New Yorko miesto taryba 11 balsų prieš du nusprendė bal. 3 d., kad joks bedarbis neturi teisės reikalauti pašalpos, jeigu jis nebus išgyvenęs bent vienus metus šiame mieste.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisve Inc.
every day, except Sunday
46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES:

United States ,per year	$5.50
Brooklyn ,N. Y., per year	$7.50
Foreign countries, per year	$7.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$4.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canda and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Sveikiname Bendrovės Dalininkus ir Dienraščio Bendradarbius

Šį vakarą "Laisvės" korespondentų ir bendradarbių konferencija. Rytoj Laisvės Bendrovės Dalininkų suvažiavimas. Du svarbūs įvykiai ne tik "Laisvės" gyvenime, bet visam Amerikos lietuvių darbininkų judėjime. Keli šimtai klasiniai sąmoningų kovotojų iš įvairių Amerikos kampų susirinks pasitarimui, kaip sustiprinti dienraščio įstaigą ir kaip pagerinti, patobulinti dienraščio turinį. Tūkstančiai kitų draugų ir draugių, kurie del vienos ar kitos priežasties negalės dalyvauti šiuose suvažiavimuose, savo širdimi ir troškimais bus su mumis ir linkės mums geriausios kloties mūsų darbuose.

Šis dalininkų suvažiavimas yra tikrai nepaprastas. Tai yra jubilėjinis suvažiavimas. "Laisvė" susilaukė 25 metus amžiaus. Tai graži krūva įvykingų metų. Didžiuojasi ir džiaugiasi mūsų visas lietuvių darbininkų judėjimas, minėdamas šią svarbią sukaktį.

Labai daug vandens prabėgo per tą šimtmečio ketvirtadalį. Daug didelių audrų pergyventa, daug permainų matyta. Gal joks kitas šimtmečio ketvirtadalis visoj žmonijos istorijoje nebuvo gyvenęs, matęs tiek daug pasaulį judinančių įvykių, kaip šis paskutinis. Tie visi įvykiai, kaip veidrodyje, atspindi "Laisvės" špaltose. Ji pati dalyvavo jų eigoje ir veikė į juos.

Pasaulinis karas, kuris atnešė negirdėtą sunaikinimą.

Proletarinė 1917 metų revoliucija, kuri sukėlė viltį ir džiaugsmą šimtuose milionų pavergtųjų.

Pasaulinis 1929-36 metų krizis, kuris atnešė neapsakomą vargą milionams.

Socializmo laimėjimas Sovietų Sąjungoje, kuris atidarė plačiai duris darbo žmonijai į naują, laimių kupiną pasaulį. Kad darbo milžinai gali apsieiti ir gyventi be ponų, jau nebe saldus sapnas didžiųjų galvotojų galvose, bet skaisti realybė. Galimas gyvenimas be išnaudotojų ir išnaudojimo!

Kokia kita dvidešimt penkių metų gadynė pergyveno bei matė tokius įvykius? Nebuvo kitos tokios gadynės visoj žmonijos istorijoj.

Šis dvidešimts penkių metų laikotarpis buvo "Laisvės" augimo laikotarpis. Iš nedidelio savaitinio laikraščio ji virto galingu dienraščiu, pastovia, šakninga įstaiga. Augštai iškėlus ji neša raudoną komunizmo vėliavą ir garsiai beldžia į vargdienių duris, šaukdama juos į kovą už pasiliuosavimą.

Draugai dalininkai ir bendradarbiai, dienraščio "Laisvės" štabas visus jus karščiausiai sveikina proga šio istorinio suvažiavimo. Lai šis suvažiavimas bus dar viena granito uola į šios mūsų revoliucinės įstaigos pamatus!

Mes sveikiname tuos laisviečius, kurie paskutiniais penkiais metais buvo persiskyrę su "Laisve," bet šiandien vėl susivienijo su mumis. Dabar sykiu minėsime dvidešimt penkių metų sukaktį mūsų visų mylimo laikraščio. Mūsų troškimas: lai jokios audros daugiau mus neišblaškys ir nepadalins! Kils nauji dideli klausimai. Juos iškels klasių kova, pats gyvenimas. Bet atminkime daugelio metų patyrimus. Kilusius minčių skirtumus mokėkime išlyginti toj pačioj darbininkiško judėjimo patalpoj. Mūsų ideologinis vadas yra Komunistų Partija. Dar kiečiau suglauskime savo eiles aplinkui tą savo klasės partiją.

"Laisvė" laimėjo ir gyveno todel, kad paskutiniais aštuoniolika metų nesvyruojančiai laikė Komunistų Partijos ir Komunistų Internacionalo poziciją. Tą tiesą reikia šiandien mums visiems įsidėti giliai į galvą ir niekados nepamiršti. Tuo keliu "Laisvė" maršuos ir ateityje, nes tai vienatinis kelias, vedantis į laimėjimą.

Tegul gyvuoja Laisvės Bendrovės Dalininkų Suvažiavimas!

Tegul gyvuoja "Laisvės" korespondentų - bendradarbių konferencija!

Tegul gyvuoja "Laisvė"!

Draugių Moterų Suvažiavimas

"Laisvės" štabas siunčia geriausius linkėjimus mūsų draugėms moterims, suvažiavusioms svarstyti didžiuosius mūsų veiklos reikalus. Mes manome, kad šis jūsų suvažiavimas apsivainikuos gražiais darbais delei pasiekimo ir laimėjimo darbininkų judėjimui ir kovoms tų moterų, kurios tebeklaidžioja buržuazijos įtakoje. Jų yra labai daug. Nesulauksime, kad jos visos, kaip kokia netikėta galinga audra, vieną gražią dieną pačios savaime susiprastų ir ateitų į mūsų darbininkišką judėjimą. Jų protas perdaug sukaustytas prietarais. Jos perdaug kietai pririštos prie to pasaulio, kuris laiko jas pavergęs ir išnaudoja.

Tas mūsų klasės lietuves seseris reikia pasiekti su darbininkiška agitacija ir organizacija. Toksai yra tikslas Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos, kuri sušaukė jūsų suvažiavimą. Ji uždėjo ant jūsų atsakomingą darbą. Ji pasitiki, kad jūs surasite būdus geresniam pravedimui plataus darbo tarpe didžiosios lietuvių moterų masės.

Draugės, jūs susirenkate labai svarbiu istoriniu momentu. Jau vėl pasaulio kampai dvokia karo paraku. Kanuolės jau baubia Afrikoje. Japonijos plėšikai jau šaudo Mongolijos žmones ir gretinasi prie Sovietų Sąjungos. Kruvinasis Hitleris švaistosi su kardu ir grūmoja nauju pasauliniu gaisru. Karo kurstytojai tikisi moterų paramos savo rengiamoms kruvinoms avantiūroms. Jie atsimena, kaip puikiai moterų masės paskendo patriotizmo bangose laike ano karo ir padėjo jiems milionus jaunų vyrų sušerti į mirties nasrus. Jie mano, kad taip pat moterys pasielgs ir būsimuose karuose.

Bet ar taip bus? Į šį klausimą turės atsakyti pačios moterys. Susipratę draugės visam pasaulyje galvoja ir planuoja, kaip nedaleisti prie tos naujos katastrofos, kaip išgelbėti moterų mases iš po buržuazinės įtakos. O dar čia kruvinasis fašizmas lošia moterų jausmais ir mobilizuoja jas savo misijai įvest barbarizmą ir sužvėrėjimą visam pasaulyje. Pagelba bjaurios demagogijos jisai vilioja moterį į savo nagus, idant iš jos atimti ir tai, ką ji yra laimėjus moksle, kultūroje, darbe ir kūryboje pagelba šimtmečių sunkios kovos.

Jūsų suvažiavimas, draugės, savo darbais, gerais tarimais ir sumanymais, nor maža dalimi turi prisidėti prie to plataus pasaulinio darbininkų judėjimo, kurio tikslas yra išplėšti mūsų klasės motinas ir dukteris iš karo kurstytojų ir fašistų įtakos ir padaryti jas nenugalima jėga kovoje prieš karą ir fašizmą.

Bet Kodel ne Dabar?

Amalgameitų rūbsiūvių unijos vadas Hillmanas ir United Mine Workers unijos prezidentas Lewis bando joti ant dviejų arklių. Jie sako, kad jie pilnai pritaria Farmerių-Darbo Partijos idejai, bet tuo pačiu kartu jie remia Rooseveltą į Jungtinių Valstijų prezidentus šių metų rinkimuose. Jie net sudaro unijų vadų komitetą Roosevelto kandidatūros rėmimui. Reiškia, kad tie vadai sėdi demokratų partijos vežime, tai yra, tálkininkauja kapitalistams.

Jie teisinasi, būk sąlygos Farmerių-Darbo Partijos organizavimui esą nepribrendę. Palaukite—sako jie—1940 metų rinkimų! O kuomet ateis 1940 metai, jie vėl suras pasiteisinimą pasilikimui vežime vienos ar kitos kapitalistinės partijos.

Su tokia politika darbininkams nepakeliui. Hillman ir Lewis kryžiavoja organizuotus darbininkus ant kapitalistinio demokratų partijos kryžiaus ir objektyviai pagelbsti reakcijos įsigalėjimui.

Laisvės Šviturys

Sveikutės, draugės ir draugai,
Jūs Laisvės švyturio sargai!—
Pakilęs ūpas, ištiesų,
Šiandieną matos mūs visų!

Darbai idejai ne menki,—
Jau metai dvidešimt penki
Švitruoja Laisvės švyturys,
Klasinę šviesą beturįs.

Džiaugsmais dalinamės visi,—
Mus jungia vien viltis šviesi—
Bendru frontu kelius nutiest,
Kad saulė mums neliautų šviest!

* * *

Sveikutės, draugės ir draugai,
Sunkieji slegia mus vargai,
Bet matos mums ir išeitis—
Ne vis tūnos tamsi naktis.

Supratus reikalus bendrus,
Jėga klasinė kai sukrus,—
Fašizmo slibino galva
Ir bus nukirsta—gatava!

Pakilęs ūpas, ištiesų,
Šiandieną matos mūs visų!—
Jį kelia Laisvės švyturys,
Klasinę šviesą beturįs!

St. Jasilionis.

14-II-36.

P. S. Šiai dainai muziką parašė *Vladas Žukas* ir ją dainuos dainininkas Višniauskas "Laisvės" bankiete, bal. 5 d., Brooklyne. Jiems didelis ačiu!—*"L." Red.*

Politinės Pastabos

Mussolinis sako, kad jis jau turi 1,250,000 vyrų armiją po ginklu. Mussolinio karo reikaluose pagelbininkas generolas Federico Baistrocchi sako, kad Italija yra prisirengus sukriušinti bile kokią karo jėgą. Jo supratimu, jokia jėga negali atsilaikyti prieš Italiją, o ypatingai Alpių kalnų srityje. Jis sako, kad Italijos net raitarija yra mechanizuota, tai yra, karo trokais permetama, kur reikia. Taipgi jie pravedę 900 mylių naujų strateginių karo reikalams plentų.

Skamba labai drąsiai, bet gyvenime atsidurtų fašistai kitokioj padėtyj. Jie giriasi savo raitarija, pėstininkais, kanuolėmis, orlaiviais arba karo jūrų laivais, kad atitolinus Tautų Lygos sekamas bausmes. Tikrumoje, Italijos fašistams ne šie pasigyrimai daugiasiai tarnauja, bet paskutiniai karo žygiai Vokietijos fašistų su Hitleriu priešakyje. Hitleris savo karo žygiais Reino paupyje sudarė tokią situaciją, iš kurios daug laimi Italijos fašistai.

Pirm negu Italija užpuolė Ethiopiją, Mussolinis gyrėsi, kad jo mechanizuotos jėgos į šešias savaites sumuš ethiopus ir užims visą Ethiopiją. Jau greitai bus šeši mėnesiai karo, o ką fašistai laimėjo?

Italijos fašistai gyrėsi, kad jie veik keturias ethiopų armijas sunaikino šiaurių fronte. Fašistai šaukė, kad jiems kelias linkui Ethiopijos sostinės jau atidaras, kad niekas negali juos sulaikyti.

Virš mėnuo laiko prabėgo, o Italijos fašistai nekokio "progreso" padarė Ethiopijoje. Daugiausiai jie atsižymi bombų mėtymu iš orlaivių ant civilių gyventojų—ligoninių. Tą negalima skaityti dideliu pasisekimu. O tuom kartu Italijai labai daug karas atsieina.

Karo nepasisekimai privertė Mussolinį griebtis visokių priemonių namie, kad pakinkius galingą industriją karo reikalams. Tas atsiliepė dar daugiau ant Italijos suklypusių finansų. Šėrai ir popieriniai pinigai smarkiai nupuolė.

Karo lauke Italijos fašistai nori savo reikalus pagerinti mėtydami nuodingų gazų bombas iš orlaivių. Nuo to kenčia nemažai ethiopai, ypatingai civiliai gyventojai.

Bet laipsniškai ethiopai pradeda geriau prisirengti prie karo. Jau ateina žinių, kad jie savo krašte pradėjo gaminti maskas apsisaugojimui nuo nuodingų gazų. Taipgi pranešama, kad ethiopai pirmą orlaivį pasigamino.

Suėmus tą viską į daiktą, turint mintyje, kad Ethiopijoje greitai prasidės dideli ir kelių mėnesių lietai, tai galima daryti išvadą, kad italai fašistai negali laukti greitų ir didelių savo laimėjimų. Nemenkai jie nudegė nagus užpuldami Ethiopiją. Ir nežiūrint to, kad ethiopai neturėjo ir neturi tokių gerų ginklų, kaip italai, bet jie išnaudodami gamtos sąlygas sugabiai ginasi ir karas gali užsitęst labai ilgai, taip, kad galų galę nežinia kas dar jį ir laimės.

Š—kas.

Tai generolas Rafael Franco, fašistinis diktatorius Paraguajaus. Tai pirma Amerikos šalis, kurioj laimėjo fašizmas.

Delei Townsendo Plano

Vienas mūsų skaitytojas, St. Biliatovičius, rašo, klausdamas, ar bus pravestas gyveniman t. v. Townsend planas. To pasakyti niekas dabar negali. "Laisvėje" apie tą planą savu laiku buvo plačiai rašyta.

Kaip dabar jis stovi, veikiausiai nepraeis. Bet jei ir būtų pravestas, kaip jis dabar pagamintas (ir net su pataisymais), tai nedidelė darbininkams nauda būtų iš jo, kadangi šis planas stoja už tai, kad visi pinigai, kuriuos valdžia išmokėtų seneliams (po $200 į mėnesį kiekvienam virš 60 metų amžiaus asmeniui) būtų surinkta daugiausiai iš tų pačių darbininkų. Pinigai, keliolika bilionų dolerių į metus, turėtų būti surinkta iš taksų, uždėtų ant biznio transakcijos.

Sakysim: fabrikantas perka medvilnę iš farmerių, jis moka tam tikrus taksus už ją; išaustą audeklą fabrikantas parduoda siuvėjui, pastarasis moka tam tikrus taksus; krautuvės savininkas, prekybininkas, pirkdamas pasiūtą drabužį pardavimui, moka taksus; naudotojas, pirkdamas siūtą (eilinę) naudojimui—vėlgi moka taksus. Ir taip su kiekvienu daiktu. Kitais žodžiais, visi tie taksai galutinoj savo išeigoj tektų sumokėti naudotojui, darbininkui ir farmeriui. Tuomet eilinė (siūtas) gal būt dvigubai ar trigubai būtų brangesnis, negu šiandien.

Mes stojame už seneliams pensiją, bet manome, reikėtų sudaryti taip, kad įeigos į senelių pensijos fondą turėtų būti sudėtos turčių, o ne pačių darbininkų, kurie ir taip labai išnaudojami.

Todel mes sakome darbininkams: kovodami už seneliams pensiją, kovokite už Frazier-Lundeen bilių, kuris stoja už tai, kad kiekvienas asmuo, kai jis nedirba, (del nedarbo, nesveikatos ar senatvės), turi gauti pensiją $15 į savaitę. Priėmus tą bilių ir senatvės pensijų klausimas išsirištų.

Redakcija.

ŠYPSENOS

Dešimtinė Toliau už Chiniją

Sportas: "Kaip tai, jūs negalite paskolint man dešimties dolerių užstatant jums mano radio? Bet, drauguti, mano radio yra puikus instrumentas. Aš juomi pagaunu bile stotį nuo čia iki pat Chinijos!"

Sporto kaimynas: "Gal būt ir taip, bet jūs nepagausite juomi dešimties dolerių."

Kalbas Žinoti Naudinga

Keliauninkas, skaitydamas paskaitą apie savo patyrimus tarp laukinių gyvūnų, pareiškė:

"Aš kalbu laukinių gyvūlių kalbomis."

Balsas iš svetainės galo: "Gerai, tamsta, kai tik susitiksi šešką, būtinai paklausk jo, kodel jis taip smirda."

Susipažino

Pirmasis advokatas: "Jūs esate begėdiškiausis apgavikas!"

Antrasis advokatas: "Jūs esate neribotas melagis!"

Teisėjas (kūjeliu barškindamas): "Dabar, kai jau advokatai viens kitą atsirekomendavo, mes jau galime pradėti tą bylą."

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
48—2nd Ave. Newark, N. J.
Tel.: Humboldt 2—7964

KAIRĖ PUSĖ LYG APMIRUS

Gerb. gydytojau, aš skaitau "Laisvę" kasdien ir tėmiju jūsų patarimus apie sveikatą. Aš esu vyras, 62 metų, 5 pėdų ir 3 colių. Prieš ligą svėriau 180 svarų; dabar nežinau tikrai, kiek, bet mažiau.

Mano ligos pradžia yra tokia. Pirmiausia mano galvą ir veidą, burną prakaitu apipylė ir pradėjo kvaist galva. Ir už kelių minučių aš visos kairės pusės nejaučiau,—taip buvo apmirus, bet ranką ir kojį galėjau visaip vartoti, mankyt. Buvau ligoninėj 7 savaites. Biskį buvo geriau, pradėjau po biskį vaikščioti, ale dabar dvi savaitės—jaučiu skaudėjimą, labiausia rankos pirštus ir kojos padus šaltas skaudėjimas ima. Viduriai dirba gerai, bet liežuvis baltas.

ATSAKYMAS

Veikiausia Jums tuomet buvo koks nedidelis kraujo išsiliejimas į smegenis. Išsiliejęs kraujas kiek prislėgė tūlą smegenų dalį, ir delto tos dalies jausminiai kontroliuojama pusė liko lyg apmirus. Paskui, Jums ligoninėje beesant, tas smegenų slėgimas, matyt, sumažėjo, bet greičiausia, kad da pasiliko kokio susijaudinimo toje smegenų dalyje, kadangi Jums toj kairėj pusėj vis da nesijaučia, kaip reikėtų.

Ir nieko čia ypatingo nepadarysi. Vaistų bent jokių čia nėra.

Tačiau, kad kraujagyslių tęslumas neitų mažyn ir kad šiaip kūno audiniai būtų sveikesni, vartokite gyvą, nesugadintą maistą. Ypač **vitamino** C Jums daugiau reikia—iš **žalių** daržovių ir vaisių. Jų vartokite kuo daugiausia. Reikia ir kitokių valgių: pieniškų, kiaušinio trynių, jūros žuvų, šviežios mėsos (kepenų), rupios duonos.

Bus Jums labai naudinga imti **iodo tinktūros,** po lašą, su pienu, kas diena, per trejetą mėnesių. Paskiau po lašą kas pora dienų, visą gyvenimą. Imkite po truputį ir **žuvų aliejaus ir džiovintų mielių—Brewers yeast tablets.** Mielių bent po 30 tablečių kas diena.

Eikite pasivaikštinėti, būkite ore, **ant saulės.** Skaudamas vietas braukykite, trainiokite, masažuokite, šildykite, maudykite, kompresuokite karštai ir šaltai, pakaitomis. Tai padės išjudinti geresnę kraujo apytaką.

Visokia mintis, kuri neagituoja, yra arba iškaneveikimas arba išdavystė.
—ROMAIN ROLLAND.

LITERATŪRA IR MENAS

Tik tas rašytojas gali vadintis revoliuciniu, kuris ištikrųjų kelia darbininkų masių revoliucionizavimosi procesą ir mobilizuoja jas kovai su priešu.
—JURGIS DIMITROVAS.

Teatras

Kovo 30, 105 West 14th St., N. Y., Civic Repertory Teatre pradėta vaidinti masinis veikalas "Bitter Stream," kurį sudramatizavo Victor Wolfson, pagal Ignazio Silone novelę—"Fontamara."

Dalykas dedasi Fontamaros bažnytkaimyj, Italijoj, po to, kai Mussolini įmaršavo į Romą.

Tai skaudus vaizdas ir nelengvą jį pergyvent žiūrovui, dar sunkiau tie nuotikiai buvo pergyvent Italijos piliečiams.

Istorija daug maž sekama:

Fontamaros gyventojai, mažažemiai, nualinti iki kaului, neturi ko valgyt, išbadėję. Bet vis tiki Mussolinio pažadams, jo saldliežuvavimams. Jie, Romos sūnūs ir dukterys, kūpini pasitikėjimo "tautos" vadu. Bet gyvenimas veda sava vaga. Kiekviena diena darosi tamsesnė, niūkesnė. Kiekviena diena atneša baisesnius vaizdus. Bet "ištikimi" piličiai, skandinami ašarų ir nelaimių bedugnėj, jieško išeities šv. Roko sulūžusioj bažnytėlėje, vyne, prietaruose.

Mussolinio programa varoma pirmyn. Mažažemių mažyčiai žemės sklypeliai pereina į stambiojo kapitalo rankas, farmeriai bankrūtuoja. Ta nelaimė neaplenkia nei fontamariečių. Vandens upelis, kuris šimtmečiais vilgė fontamariečių ūkininkų kalnuotas žemes, pravedamas į stambiųjų ūkininkų žemes. Fontamariečiai paliekami be vandens ir, pagaliau, be žemės.

Nuo čia prasideda kova už palaikymą gyvybės, kova už būvį. Bet kovos metodos įvairios: vieni jų kovoja pavieniai, vartoja anarchizmo metodas; kiti įpuolę į nusiminimą stengiasi taikytis prie sąlygų, retkarčiais murmėdami, reikšdami nepasitenkinimą patys sau, bet gimsta ir tikrų kovotojų, komunistų, kurie puikiai žino išeitį iš tų vargų ir nelaimių. Komunistų vadovybėj, farmeriai organizuoja nelegalę, pagrindinę uniją, leidžia nelegalį laikraštį ir rengias pakirsti Mussolinio programos pakinklius.

Juodmarškiniai, Mussolinio pasekėjai, detektyvai ir visa juodoji šnipijada jieško nelegalio laikraščio leidėjų, jo platintojų. Keletas laikraščio platintojų atsiduria kalėjiman. Čia prasideda kankinimai, inkvizicija, šaudymas nekaltų farmerių. Bet jų revoliucinės dvasios fašistai nepajėgia palaužti. Grįžę iš kalėjimų dar smarkiau, dar energingiau griebiasi darbo,—revoliucinio darbo, revoliucinės išeities iš skurdo ir prietarų tamsybės.

Kovos eigoj anarchistinės metodos nustoja savo vertės, nuoširdūs kovotojai persitikrina pagaliau, kad tik masinė, gerai organizuota kova, yra stipriausias ginklas prieš išnaudotojus.

Veikalas baigiasi fontamariečių susirinkimu, kuriame ruošiama leist kitas nelegalis laikraštis.

Stebint šį veikalą tenka pergyvent daug skaudžių momentų.

Šį veikalą lošia Teatro Unijos nariai.

Kiekvienas lietuvis turėtų pamatyti šį veikalą.

P. P.

Janonio Mirtis

Šis žemiau talpinamas V. Kapsuko rašinys "Janonio mirtis" yra bene paskutinis skirsnys iš jo parašytos Janonio biografijos. Šitą rašinį, kaip atskirą straipsnį, V. Kapsukas pats buvo davęs sunaudoti "Priekalo" redakcijai, bet del kai kurių priežasčių jis savo laiku nebuvo sunaudotas.

Talpindami šį V. Kapsuko straipsnį šiam numeryj mes pagerbiame kaip šviesią V. Kapsuko atmintį, taip ir atmintį J. Janonio, kurio 40 metų gimimo sukaktuves mes minime šių metų kovo 23 dieną.

Mes jau matėme pamatinę Janonio tragingos mirties priežastį: tai buvo jo liga. Tai buvo be galo sunkių kapitalistinės tvarkos pagimdytų sąlygų vaisius, kuriose teko Janoniui iš pat mažų dienų gyvent ir mokslą eit. Mes matėme, kad Voroneže jis visai basas buvo. Petrapilyj materialė jo padėtis da sunkesnė pasidarė. Vienose eilėse, rusų kalba parašytose, jis rašo:

Ne laskovo Nevoi ja vstrečen.
Ja bil Laukaitisom zamečen,
Kak neželatelnij prišlec
Sposobnij vozmuščat ovec,
I on pomoč mne ne rešalsia.

Gyveno jis ne bendrabutyj. Pietaudavo pigioj studentų valgykloj arba visai nepietaudavo. Vienam juodraštyj jis rašo rusų kalba, kaip jis sėdi alkanas šaltam kambaryj ir veržia diržu pilvą, kuris nuolat burčija; stengiasi priversti save užmiršt alkį ir skaityt apie įvedimą Anglijoj priverstino turnavimo kariuomenėj. Jo drabužiai ir batai beveik visuomet būdavo skylėti. Kai kada draugės lopydavo.

O darbo daugybė, nes, be gimnazijos mokslo, daug skaitydavo, daug rašydavo, daug laiko atiduodavo organizacijos darbui. Už savo raštus seniau, rodos, šiek-tiek gavo iš "Lietuvos Žinių;" 1916 m. atsiuntė 20 rublių Amerikos darbininkų žurnalo "Naujosios Gadynės" redakcija — tai ir viskas. Uždarbiaut Petrapilyj buvo tuomet labai sunku. Tik 1916 m. vasarą jis buvo išvažiavęs į Tveriaus guberniją kokio tai dvarininko vaikus mokint. Dažnai prisieidavo jam nuo draugų skolintis po vieną kitą rublį.

Lenktis prieš buržujus ir įvairius tremtinių komitetų "tėvus" jis nemokėjo ir nenorėjo. Anot Kemšio, matyt, papratusio alkūnes bučiuoti "galingiesiems," jis buvęs "perstatus ir perjautrus." "Jo atkaklus statumas pasireiškęs tuo, kad nemokėjo ir nenorėjo prisitaikyt nei žmonėms, nei gyvenimui—kompromiso pusėtinai nemėgo." Taip, tai yra teisybė.

Nemokėjo jis lenkt prieš didžiūnus galvos,
Nemokėjo jis niekint mažųjų,
Nemokėjo, lyg nendrė, linguot,
Bet vėjui apstojus ir vėl atsistot. (43 pusl.)

Tai rašo faktinai apie save J. Janonis dar 1912 m., ir toks jis buvo iki paskutinės savo gyvenimo dienos. Kad ir badu dvėsdamas, jis puikiai atsakė 1915 m. gale M. Yčui, kuris norėjo jį nusipirkt. Už tai sąmoningi proletarai ne tik nekaltina, o dar labiau gerbia. Toks turi būt darbininkų klasės kovotojas ir proletarinis poetas.

Vienok buržujai už tai labai keršija savo klasės priešams. Jie, kaip įmanydami, stengiasi juos į badą glėbį įstumti ir į giltinės nasrus įgrūsti. Taip jie padarė ir su Janoniu.

Tos sunkiosios gyvenimo sąlygos, be abejonės, turėjo paveikt į jo sveikatą. Iš pat jaunų dienų jis buvo silpnas, visuomet išblyškęs, ligotas. Ant galo, prasidėjo pas jį plaučių tuberkulosas (džiova). Kalėjimas pagilino ligą. Išėjęs iš kalėjimo, jis išrodė dar labiau nusilpęs, suvargęs. 1917 m. pavasarį vistik dar išlaikė jis egzaminą iš 8 klasių, buvo gavęs ligoninėj kokią tai vietą. . . . Paskutinę savaitę jo gangreit niekas nebematė: jis rengėsi prie mirties.

Reikia pasakyt, kad, ir nutaręs mirt, jis toks pat tvirtas buvo, kaip gyvendamas. Mirties dieną jis rašo laišką, atsisakydamas nuo Lietuvių (bolševikų) Rajono Tarybos:

"Sirgdamas," rašo jis d. Elenai, "senai jau nebegaliu tinkamai atlikt Tarybos nario priedermių. Tarp kitko, negalėjau, kaip buvo įsakyta, sušaukti už Narvos Vartų kuopos susirinkimo"...

Tą pačią dieną jis parašė tokį laišką d. Angariečiui:

"Esu tos nuomonės, kad kiekvienas žmogus yra savo gyvenimo ir savo mirties šeimininkas, ir todel, sveikatai neleidžiant tinkamai gyventi, nenoriu būti niekam sunkenybe ir išbraukiu save iš gyvenančių tarpo. (Toliau nurodyta, kas daryt su įvairiais jo daiktais.) Rajono Komiteto sekretoriato knygas rasi mano lovoj po pagalve; **ten pat yra ir mano rašinių. Labai norėtųsi, kad jie nežūtų, o būtų sutvarkyti ir galėtų būti paskelbti.** Tiek šį paskutinį kartą teprašau.

"Su visais kitais draugais nespėjau atsisveikint, nespėju jums kiekvienam atskirai ir parašyt. Rašau visiems bendrą atsisveikinimą, kurį, Gerbusis Drauge, malonėk perskaityt artimiausiame Rajono susirinkime.

"Linkiu juo greičiausio socialės revoliucijos įvykimo*.

JULIUS JANONIS."

Kartu su šiuo laišku buvo įdėtas jo "Laiškas draugams," kurį aš anksčiau ištisai padaviau, ir eilės "Ave vita"... Be to, buvo įdėtas laiškas Rudzinskaitei, kuriame buvo tik eilės "Ave vita"... Visa tai buvo įdėta į kepurę, kuri buvo padėta šale gelžkelio bėgių, kur Janonis po garvežiu savo galvą paguldė. Tai buvo pusiaukelyj tarp Petrapilio ir Carskoje Selo (dabar "Detskoje Selo"), 1917 m. gegužės 30 (17) d. Be to dar paliko jis kepurėj tokį raščiuką, rašytą rusų kalba: "Draugui ar piliečiui, kuris atras lavoną. Chroniška liga privertė mane numirti"... Toliau prašo rastuosius kepurėj laiškus ir ploščiaus kišenėj popieras, taip pat kepurę ir ploščių nusiųst į Petrapilį nurodytu adresu (buvusiu "Tiesos" redakcijos adresu: Leštukovo skersgatvis 4).

Negalima ramiai skaityt šių laiškų ir eilių, einant Janoniui mirt parašytų. Menki žmonės taip nemiršta. Tikrai dideliu išauga tas liesutis, išblyškęs niekuomet nesijuokiąs jaunuolis, giliu, liūdnu žvilgsniu, maloniu veidu, kada jis rašo paskutinius savo laiškus ir guldo savo galvą po ateinančiu garvežiu. Prieš tai jį matė gelžkelio tarnautojas ramiai sau sėdint šale gelžkelio ir laikraštį skaitant—tai jis traukinio ateinant laukė. Vienok, aiškindamas Janonio nusižudymą, aš jokiu būdu negaliu jo pateisint.

Ne, revoliucionierius ir darbininkų klasės kovotojas nėra "savo gyvenimo ir mirties šeimininkas." Jo gyvenimas priklauso ne jam, o darbininkų klasei, partijai, ir jis neturi teisės jo sulyg savo nuožiūra pertraukt. Prieš tokį žudymąsi mes turim kovot. Tai tik palengvina darbininkų klasės priešams jų darbą.

Kas nors gali pasakyt, jog Janonis gerai padaręs, kad "sveikatai nebeleidžiant tinkamai gyvent," nenorėjęs būti niekam sunkenybe ir išbraukęs save iš gyvųjų tarpo. Su tuo aš negaliu sutikt. Pirmiausia, ką tai reiškia "tinkamai gyvent"? Susipažinę su Janonio biografija, mes galime pasakyt, kad jis niekuomet "tinkamai" negyveno—visuomet didžiausiam skurde gyveno. Tai vertė jį, dar visiškai jaunutį, dar 1914 m., labai dažnai kapus minėt. Išnyksta kapai, kuomet jis, gyvenimo tikslą suradęs, susilieja su darbininkų klase ir jos išliuosavimui ima dirbt. 1916 m. ir vėl mes matome momentą, kuomet jis begatavas buvo galvą į sieną trenkt.

Ir tik ilgėjimas auštančio ryto
Nuo kvailo trenkimo dar laiko.

—rašė jis. Žudymąsi jis da kvailu dalyku laiko. Truputį vėliau jis rašo simbolines eiles "Smuiką sudaužius" (55 pusl.):

Kad trenkiau į žemę smuiką:
Nebesurinksi šipulių,
Jei nėra kada juo griežti,
Bent rūdyt jo negaliu.

Bet sudaužius "draugą smuiką," jam pagailo jo:

Juk—kas žino—gal dar būtų
Tekę griežt juo kai kada?

Vadinasi, 1916 m. tik kartais Janonį juodos mintys aplankydavo.

Kalėjiman pakliuvus, jo sveikata dar labiau sujra. Ir ten, rodos, jau bręsta pas jį žudymosi mintis. Eilėse "Kalėjime" jis rašo (58 pusl.):

Aš gi mirtį, ir vilyčią,
Sviedžiu paslapties gelmėn. . . .
Et, įgauti sparnus aro,
Žaibo ugnies greitumu
Perskrost žvaigždės širdį
Ir numirti su jąja. . . .
Žvaigždės širdį!. . . Ar tu girdi,
Ką jis mano padaryti?
Jis, it laisvas paukštis, mano
Sparnus gauti ir skraidyt.

Išrodo, tarytum, Janonis manė čia apie savo mylimąją Rudzinskaitę—ją žvaigžde vadina.

Antras kalėjimas dar labiau išvargino jį ir veikiausiai dar labiau sustiprino jo žudymosi mintį. Vienok kovo mėnesio revoliucijos išleistas iš kalėjimo, jis vėl kokiam laikui tarytum atgija, aktyviai dalyvauja partijos darbe ir visame bolševikų partijos gyvenime, gana daug rašo, išlaiko egzaminus iš 8 klasių. . . . Apie nusivilimą revoliucija ir kalbos negali būti. Jis pilnai priima garsiuosius balandžio mėnesio Lenino tezius. Darbininkų-kareivių atstovų Sovietuose jis jau mato ženklų, rodančių, "kad socializmas jau pradeda vykdintis." Jis didžiausiu džiaugsmu renka žinias, rodančias, kad provincijoj kai kur jau toliau nužengta, negu Petrapilyj.

Bet sveikata jo menkyn eina. Ir vėl Janonis pradeda galvot apie nusižudymą. Jis neturi nei vieno asmeninio draugo, kuriam savo sielą galėtų parodyt. Jis visuomet buvo užsidaręs, niekam nepasakodavo apie savo skausmus ir sielos gyvenimą. Su Rudzinskaite jau senai nebesusirašinėjo. Nebuvo kam Janonio juodas mintis išblaškyt. Ir jis rašo "Pailsus besibastant" (84 pusl.):

O ne, ne, ne! Jausmų ugnia
Nebeuždegsi sielos.
Jos aukuras—ugniakuras
Atausęs nuo miglos.
Tarp akmenų jos pelenų
Sustingusi pluta,
Po tos kietos, šarpios plutos
Gaisrybė pakasta.

Matyt, čia dar jis kovoja su savim, iš tų laikų dar yra likę kelios tokios jo eilutės:

Jau aš maniau, kad įkvėpimo ugnė
Manyj užgesusi senai,
Kad jos atšalę pelenai
Nubirę į tuščios sielos bedugnę
Ir kad. . . tyliai
Gruzdės jausmų nuodeguliai. . . .

Eilės nepabaigtos, bet iš jų pradžios galima spręst, kad pas Janonį dar būdavo prašvaistų, kada jis pamatydavo, kad dar neužgeso pas jį "įkvėpimo ugnis," kad dar jis gali būt naudingas darbininkų klasei.

Kad ištikrųjų jis dar galėjo nemažai duot darbininkų klasei, puikiausiai tai rodo paskutinės jo eilės—"Ave vita. . ., prieš pat mirsiant parašytos. Jos kuogriežčiausią sprendimą prieš Janonio nusižudymą neša. Jo "įkvėpimo ugnis" dar anaiptol nebuvo užgesus. Ir tas tvirtumas, kurį jis parodė, eidamas mirtop, aiškiai prieš jo žudymąsi kalba: kad ir be galo suvargęs, silpnos sveikatos būdamas, jis dar galėjo gyvent, dirbt ir kovot.

Tai delko man taip liūdna darosi, tragingą Janonio mirtį minint. Tas, kuriam "milžino darbai vaidenos," kuris tikėjos "Herkulės ir Prometejaus tveriančius žygius nupinsiąs," "pirm laiko jaunas žuvo," nė jėgų, kaip reikiant, neišmėginęs! O tų jėgų pas mus taip mažai! Mes nemokėjome apsaugot gyvybės to talentingo pirmojo proletarinio lietuvių poeto, to žymiausiojo iš jaunosios lietuvių marksistų kartos darbininkų klasės kovotojo, to visa siela atsidavusio socialistinei revoliucijai bolševiko. Lai liūdnas patyrimas bus mums ateičiai pamokslas.

Paskui Janonį nuėjo į kapus dar viena gyvybė, kuri buvo susipynus su Juliaus gyvybe: **Maskvoj nusižudė Justė Rudzinskaitė,** kuri buvo pamylėjus Julių Janonį dar 1914 metais šiauliuose ir kartu su juo ten dirbo. Janonis ją taip pat mylėjo. Keliose savo eilėse, matyt, ją turi omenyj ("Kiek kartų pašokęs iš miego nakčia," "Tegu sidabruoja šaltoji rasa," "Kalėjime," "Ave vita"...). Karo metu ji atsidūrė Maskvoj ir lankė akušerių kursus. 1916 m. vasarą, pabaigus mokytojauti Tveriaus gubernijoj, Juliui parašė Rudzinskaitė, kad jis atvažiuotų aplankyt ją Maskvon, bet jis parašė, kad permažai turįs pinigų kelionei. Rudzinskaitė atsiuntė jam pinigų, bet jis sugrąžino juos atgal, nes žinojo, kad ir ji tokia pat beskatikė, kaip jis. Užsigavusi tuo, Rudzinskaitė atsiuntė Juliui telegramą, kad išvažiuojanti iš Maskvos, ir nuo to laiko juodu daugiau nebesusirašinėja. Bet mylėtis nenustojo, užtat labiau kankinosi. Kada Janonis išėjo iš Petrapilio kalėjimo ("Kryžių"), Justė atsiuntė jam laišką, bet jis nieko jai neatsakė. O miriop eidamas, jis parašė:

Pamylau ir mergą jauną,
Dar skaistesnę užu saulę,
Dar lieksnesnę už žolyną
Ir blaivesnę užu rasą.

Ir tą meilę nusinešė į šaltą kapą.

Rudzinskaitė, patyrusi apie Janonio mirtį, atvažiavo į Petrapilį, aplankė Janonio kapą—ir tuomet jau buvo matyt, kad ji nebegyvens. "Galbūt aš kalta del Juliaus mirties?"... Sugrįžus į Maskvą, ji atsiuntė "Tiesos" redakcijon pluoštą Janonio eilių, kurios pas ją buvo, ir parašė d. Elenai tokį laišką:

"...Sugrįžau Maskvon gerai. Jaučiuosi... Norėjau rašyt, kaip jaučiuosi, bet neapsimoka, nes aš dabar nieko nebejaučiu: nė pavasario gražumo, nė mažiausio to, kas yra prakilnaus, gražaus, nė skriaudų, nė užgauliojimų, nė neteisybių...nieko, nieko—man vistiek pat."...

Ir Justė Rudzinskaitė pabaigė savo dienas. Prieš mirsiant prašė draugų ir draugių, kad laidojant ją linksmas dainas dainuotų. . . .

Julius Janonis palaidotas Vaikų Miestelio ("Detskoje Selo") kapuose. 1923 m. ant jo kapo pastatytas paminklas. Jo eilių rinkinys jau dviem laidom išėjo. Tuo būdu buvo išpildytas paskutinis Janonio prašymas. Jo eilės turi būt žinomos visiems lietuvių darbininkams. Jos ilgai dar, it garsus varpas, šauks juos į kovą:

Pasilsėti dar ne laikas—
Tai dar tik kovos pradžia.
Nors jau dreba, bet dar laikos
Buržuazinė tvarka.

V. Kapsukas. (Iš "Priekalo.")

*Visur mano pabraukta. V. K.

Raymond, Wash.

Willapa Harbor Lumber Mills 800 darbininkų paskelbė streiką. Įvyko šitaip: Kovo 11 d. naktinis šiftas nutarė įtraukt visus darbininkus į uniją. Visi prisirašė, tik vienas žmogus atsisakė prisirašyt. Kovo 25 d. naktinis šiftas atsisakė dirbt, jeigu bosas tą darbininką laiko darbe. Bosas parvarė tą žmogų namo, o ant rytojaus tas žmogus pasiskundė didesniam bosui ir tasai liepė eiti ir dirbti. Kovo 26 d., 9:30 val. vakare, kaip tik tas žmogus pradėjo dirbti, tai visi metė darbą ir atlaikytam susirinkime nutarė pastatyti pikietus dieniniam šiftui. Kovo 27 d. nei viens darbininkas nėjo dirbti. 8:30 val. ryte visi darbininkai susirinko salėn ir atlaikė susirinkimą. Pasirodė, kad ir dieniniam šifte yra 20 žmonių, kurie nenori prisirašyti prie unijos, tai Local 2514 Sawmill and Timber Workers Union nutarė, kad šie 21 darbininkas turi prisirašyti prie unijos, arba lauk iš darbo. Local 2514 turi 1,500 narių ir jeigu bosai atsisakys priimti darbininkų reikalavimą, tai visi išeis ant streiko.

Raymonde beveik visi krautuvių ir valgyklų darbininkai priguli prie unijų. Beveik visos krautuvės languose turi sudėję unijos kortas. Jeigu kuri krautuvė neturi kortos, tai ta boikotuojama. Tos kortos reiškia, kad tose krautuvėse dirba unijistai darbininkai ir gauna unijinę algą.

Čia geriausias Raymond Hotel užlaiko ir valgyklą. Hotelio bosas dažinojo, kad jo darbininkai prisirašė prie unijos ir jie pareikalavo unijos nustatytos mokesties, tai jis tuos darbininkus išvarė. Veiterių unija pikietavo tą viešbutį ir valgyklą per 2 mėnesius. Biznis taip nupuolė, kad bosas turėjo valyklą uždaryti, ba niekas ten nėjo valgyti. Bosas įsakė policijai suareštuot Central Labor Union valdybą ir sakė, kad jisai turėjo po $1,000 nuostolių į mėnesį, o pirmiau sakė, kad negali mokėt daugiau algos. Suareštuotų teismas atsibuvo kovo 23 ir 24 dd. Teisėjas nedavė "džiūrės", ale jis vienas sprendė ir suareštuotus surado kaltais. Teisėjas dar nepasakė, kokią bausmę duos. Žinoma, unija nepasiduos ir apeliuos. Visi lokalai ateina į pagelbą veiteriams. Taip ir reikia—kur vienybė, ten ir galybė.

A. B.

Tel. TRObridge 6330
Dr. John Repshis
(Repšys)
LIETUVIS GYDYTOJAS
278 Harvard St.,
kampas Inman St.,
arti Cenral Skvero,
CAMBRIDGE, MASS.
OFISO VALANDOS:
2-4 ir 7-9 vakare
Nedėliomis ir šventadieniais:
10-12 ryte

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY
Night Tel. Juniper 5-4912 PUBLIC
Juozas Levanda
(LEVANDAUSKAS)
GRABORIUS
Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale. Kainos žemos.
Ateikite ir persitikrinkite
107 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.

Brooklyno policija suareštavo 11 vyrų, kuriuos išklausinėjus tikisi būsią galima išaiškinti keletą misteriškų apiplėšimų, bent porą primušimų ir 1 žmogžudystę. Trys iš jų buvo suimti vogtame automobiliuje ir jų išklausinėjimas privedęs prie arešto kitų aštuonių. Paskiausia suimtieji yra Wm. Novak, Joseph Devlin ir A. Giaraffa.

Lietuvos Jaunimo Padėtis

LKP Atstovo Drg. Adomo Kalba KJS VI Kongrese

(Pabaiga)

Lietuva šiandien stovi svarbių įvykių centre. Niekad Lietuvos nepriklausomybei negręsė toks didelis pavojus, kaip šiandien. Hitlerininkai paskutiniu laiku visai atvirai grąsina pult Lietuvą. Tas faktas, kad KIPK savo paskutiniam kreipimesi į II Internacionalą ir kad Leipcigo bylos didvyris, didysis antifašistas, draugas Dimitrovas savo puikiam sveikinime mūsų kongresui rado reikalinga nurodyt į tą pavojų, rodo to pavojaus rimtumą. Jau didžiojo karo metais patyrėm, ką vokiečių okupantai gali atnešt Lietuvos jaunimui: dar didesnį badą, priverstinus darbus ir pan. Kartu mes gerai žinom, kad hitlerinės Vokietijos okupacija būtų šiandien daug žiauresnė negu 1915-18 metų okupacija. Ji įmestų Lietuvos jaunimą į dar baisesnę padėtį negu toji, kurioj jaunimas šiandien randas Lietuvos fašistams viešpataujant. Ar galim pasitikėt Lietuvos fašistų valdžia, kad ji gins Lietuvą nuo tos katastrofos? Smetona ir visi jo sėbrai, tai tie patys, kurie 1918 metais stengėsi parduot Lietuvą Vokietijos kaizeriui ir pasodint ant Lietuvos sosto Vokietijos kunigaikštį Urachą. Lietuvos fašistų valdžia ir šiandien trukdo Lietuvos jaunimui organizuotis prieš hitlerinės Vokietijos užpuolimą. Komjaunuoliai, kurie šaukia jaunimą į kovą prieš hitlerininkų okupaciją, metami į kalėjimus. Fašistai net išvaikė patriotinę studentų demonstraciją, nes bijojo, kad ji gali pavirsti į platesnę kampaniją prieš okupacinius Vokietijos užsimojimus. Lietuvos nepriklausomybės gynimo reikalą pati liaudis turi paimti į savo rankas. Mes žinom, kad mes ne vieni savo kovoj prieš Vokietijos imperializmą. Su mumis viso pasaulio antifašistai, visi antiimperialistai. Su mumis taip pat prislėgtosios Vokietijos darbo masės. Kartu gina Lietuvos nepriklausomybę didžioji Sovietų Sąjunga, nuosakiausioji kovotoja del taikos. Mes šaukiam visas antifašistines jaunimo organizacijas į platų bendrą jaunimo frontą Lietuvos nepriklausomybei gint.

Siekdami sudaryt bendrą jaunimo frontą prieš fašizmą, prieš imperialistinį karą, už jaunosios kartos reikalus, mes pareiškiam: mes jokiu būdu nenorim priverst kitas jaunimo organizacijas priimt mūsų sąlygas. Mes visuomet sutinkam apsvarstyt tų organizacijų pasiūlymus ir išstatytas sąlygas. Mes pareiškiam, kad be jokių svyravimų visada sutiksim su tomis sąlygomis ir priimsim tuos pasiūlymus, kurie eis jaunimo naudai, kurie vystys mūsų kovą prieš fašizmą, prieš imperialistinį karą.

Lietuvoj yra masinės katalikiško jaunimo organizacijos, kurios turi savo eilėse daugelį tūkstančių darbo jaunuolių ir moksleivių. Į tas organizacijas mes iki paskutinių laikų stačiai žiūrėjom, kaip į fašistines organizacijas. Reikia pasakyt, kad dar iki šios dienos dauguma mūsų komjaunuolių į jas žiūri, kaip į fašistines organizacijas. Tiesa, kad katalikiško jaunimo organizacijos nėra ir nefašistinės. Negalima maišyt tų organizacijų narių su jų vadais. Ir be to negalima užmiršt, kad nemažai kas pasikeitė ir jų organizacijose. Jos randasi opozicijoj dabartinei fašistų valdžiai, jų veikimas fašistų valdžios varžomas, joms apsunkina kurt savo skyrius, šaukt susirinkimus ir tt. Mes turim padėt joms kovot prieš jų veikimo varžymą iš fašistų valdžios pusės, mes turim jas šaukt į kovą prieš katalikų ir katalikiškojo jaunimo persekiojimą fašistinėj Vokietijoj. Mes turim drąsiai prieit prie katalikiškųjų jaunimo organizacijų su savo pasiūlymais kovai už jaunimo teises, kovai prieš fašizmą.

Draugas Gjuo Raimond mums čia pasakojo, kaip jie pasiekė bendradarbiavimo su Francijos katalikų masine jaunimo organizacija. Mūsų Francijos draugai mums davė puikų pavyzdį, kaip drąsiai mes turim prieit prie katalikiškų jaunimo masinių organizacijų. Be to mes turim mokytis iš tų buržuazijos sukurtų jaunimo organizacijų, kaip prieit prie jaunimo ir kaip dirbt jaunimo tarpe. Iš jų spaudos mes turim mokytis, kaip suprantamai rašyt jaunimo masėms.

Draugas Michel savo pranešime visu aštrumu pastatė visoms KJI sekcijoms klausimą del komjaunimo ir socjaunimo sąjungų suvienijimo. Mes pilnai tam pritariam. Nors Lietuvos komjaunimo ir socialistinio jaunimo sąjungos labai silpnos, bet suvieniję abivi organizacijas ir gerai pastatę darbą, galim sudaryt masinę antifašistinę darbo jaunimo organizaciją. Žinoma, kad paruošt dirvą ir palengvint tą susivienijimą įvykdyt, turim sudaryt bendrą frontą kovai prieš fašizmą, prieš imperialistinį karą, už jaunimo ekonominius, kultūrinius ir politinius reikalus. Bet ligšiol mūsų pasiūlymai del sudarymo bendro fronto buvo socialistinių jaunimo organizacijų atmesti. Tik vienoj įmonėj mums pasisekė sudaryt bendrą frontą su socialistiniu jaunimu, bet ir čia jų vadovybė visomis jėgomis tam priešinos. Bet mes ir toliau prie kiekvienos progos kreipsimės del bendro fronto sudarymo ir aiškinsime bendro fronto būtinumą ir galimumą jį sudaryt. Mes sakom: žiūrėkit, kaip Francijos, Ispanijos, Austrijos, Latvijos komjaunimo ir socjaunimo organizacijos sudarė bendrą frontą. Kodel pas mus, Lietuvoj, antifašistinio jaunimo jėgos turi būt suskaldytos? Suvienykim savo jėgas prieš mūsų žiauriausią priešą — fašizmą!

Tai štai kokius uždavinius užsibrėžė LKJS LKP padedant. Bet mes ne vien juos užsibrėžėm. Mes jau pradedam juos gyveniman vykdyt. Jau pradedam kitaip priiminėti į komjaunimą. Sąryšyj su tuo mūsų Kauno organizacija per paskutinius du mėnesius išaugo virš 40%. Vis daugiau ji susiriša su kitomis jaunimo organizacijomis ir kuria savo kuopeles, traukiant į jas tų organizacijų narius. Visi tur būt girdėjo apie didįjį valstiečių judėjimą Liet. pereitų metų rugpjūčio mėn. gale. Buvo susirėmimų tarp valstiečių ir policijos, kurių metu policija dargi buvo nuginkluota. Prieš policiją išstojo net ginkluoti generalinio štabo žinioj esančios šaulių sąjungos nariai. Fašistų valdžia buvo priversta prieš valstiečius išsiųst iš Kauno dideles jėgas su kulkosvaidžiais. Buvo net pasiųsta policijos mokykla. Kartu su suaugusiais aktingai kovojo ir valstiečių jaunimas. Tame judėjime, kaip girdėjom, komjaunimas aktingai padėjo partijai. Mūsų daviniais, vienoj judėjimo vietoj komjaunuoliai pasiūlė Lietuvos jaunimo sąjungos organizacijos nariams kovot už valstiečių iškeltus reikalavimus ir tie jaunuoliai parėmė tą pasiūlymą.

Gerai padarė tie komjaunuoliai. Jų pavyzdį turi sekt visos mūsų komjaunimo organizacijos. Panašus komjaunuolių įsitraukimas į valstiečių kovą ir aktingas dalyvavimas joje palengvins mums sudaryt platų jaunimo frontą prieš fašizmą, prieš imperialistinį karą, už jaunosios kartos reikalus.

Mums aišku, kokie sunkumai yra visam komjaunimo darbo pastatyme. Mes turim saugotis mechaniško ir formalaus priėjimo prie savo užsibrėžtų uždavinių vykdymo. Bet mes nesibijom tų sunkumų.

VII Kominterno kongresas mums nurodė kelią, kuriuo mes turim eit. KJI VI kongresas mums padės dar drąsiau eiti tuo keliu, kad suvienyt visų antifašistinių jaunimo organizacijų jėgas kovai prieš aršiausią jaunimo priešą—fašizmą, už jaunosios darbo kartos ekonominius, kultūrinius ir teisinius reikalus, kovai prieš imperialistinį karą.

—"Priekalas"

BOSTONO ŽINIOS

VEDA KORESPONDENTŲ BIURAS

Gerai Pavykęs Moterų Vakaras

Kovo 22 d. Lietuvių Moterų Kliubas surengė vakarienę su programa, kuri visais atžvilgiais nusisekė. Programa susidėjo iš dainų, muzikos ir prakalbų.

Pirmiausiai buvo perstatytas kalbėti vietinis visų gerbiamas Dr. J. Repšys. Jis kalbėjo sveikatos klausimu ir suteikė daug naudingų patarimų, ypač valgių srityj; nurodė, kokie valgiai naudingesni ir kaip juos naudoti. Kita kalbėtoja buvo advokatė Sabina Baušiūtė iš Lawrence. Ji kalbėjo apie reikalingumą moterims organizuotis, tapti šios šalies pilietėmis ir dalyvauti politiniam judėjime. Jos kalba buvo turininga ir visiems patiko.

Prakalbom pasibaigus, prasidėjo muzikalė programa. Pirmiausiai pasirodė armonistas Walter Žaugas, 11 metų vaikas, kuris pagrajino ant didelės armonikos kelias lietuviškas polkas, kas publikai patiko; jis buvo iššauktas kelis kartus. Reikia pasakyti, kad Walter turi talentą ant to instrumento, nes per tokį trumpą laiką mokinimosi jau taip gerai pagrajina. Kitas muzikantas—John Grinkaitis, 13 metų vaikas, pagrajino ant korneto. Jis irgi tik kelintas mėnuo kaip pradėjo lavintis, bet jau neblogai sugrajino. Iš jo galima tikėtis ateityj gero muzikanto.

Rožė Morkeliūtė ir Amilia Rudokiūtė, solistės, sudainavo po kelias dainas labai gerai. Julia Rainardienė ir M. Zaviršienė, taipgi solistės, nors jau senai buvo dainavusios, bet pasirodė labai gerai. Todel tos draugės turėtų tankiau mūsų parengimuose dalyvauti. Dainininkėms pianu akompanavo H. Žukauskaitė. Pirmininkavo A. Grinkaitienė.

Publikos buvo prisirinkę pilna kliubo svetainė.

Prie stalų net per du sykius reikėjo sodinti svečius.

Valgiai labai sumaniai ir gardžiai buvo pagaminti, už ką priklauso garbė gaspadinėms: Norbutienei, Četkauskienei, Geležinienei, Budreckienei ir Perevičienei.

Po vakarienės ir programos buvo šokiai, griežiant W. Žaugai ant armonikos.

Tylūnis.

TAMYLA

Pereitą šeštadienį, kovo 28, So. Bostono Lietuvių salėje Montellos Dailės Ratelio mėgėjai artistai suvaidino 5 aktų melodramą Tamylą.

Vakarą suruošė ALDLD 2 kuopa. Nežinau, kodel rengėjai pasirinko subatvakarį. Vaidinimai geriau sekasi sekmadieniais. Šokiai—jeigu dar yra alučio—tinka ir šeštadieniais. Mat, mūsų žmonės myli subatvakariais paulioti. Į rimtą parengimą daugumos nei prašyte neįprašysi. Taigi ir Tamyla, manau, rengėjams pelno neduos; žmonių buvo apie 250. Tiesa, šeštadieniais būna mažiau išlaidų, negu sekmadieniais.

Truputį Apie Veikalą

Nesuprantu, kodel Tamylą kai kas vadina operete? Bet šitas veikalas su operete nieko bendro neturi. Pati Tamyla, nešdama vandenį, sudainuoja vieną trumpą dainelę. Paskui vėl pakliuvus arabių tarpe Tamyla su savo draugėm suniūniuoja trumpą dainelę—tai ir viskas.

Pats veikalas įdomus žiūrėti, jei gerai vaidinama. Bet prasmės jame jokios nėra. Čia, lyg kokioj apysakoj, ar paprastam rankvedėlyje, atpasakojama Algerijos gyventojų papročiai, kasdieninis gyvenimas. Čia matom, kaip žemai laikoma moteris. Moteris kiekvienam žingsnyj vergiškai savo vyrui nusilenkia, "mano pone" vadina. Čia tėvas parduoda savo dukterį tam, kuris daugiau auksinių už ją duoda. Ir parduoda ją ir vienam ir kitam vyrui. Čia matom vergišką tikėjimą Alachui ir jo tarnui šventikui.

Ir taip per visus penkis aktus čia rutuliuojasi tolimos Afrikos atslikusios, žiaurios tautelės gyvenimas. Tik pabaigoj, matyt vertėjo, prikergta "uodega", kur miško pusnuogis gyventojas ima aiškinti, kad jis buvęs Sovietų Rusijoj, matęs kaip ten gyvena ir kviečia kitus tokią tvarką įvesti pas juos. Šitas prikergimas, nors jis ir gražiai skamba, su visu veikalu kažin kaip nesiriša.

Vaidyba

Nors veikalas nevisai tikęs, bet pastatymui reikia daug darbo padėti. Ir jo matomai padėta daug. Aš stačiai stebiuosi, kad montelliečiai pajėgė tokį veikalą pastatyti. Pirmiausiai kostiumai. Jie stačiai reikia specialiai pasigaminti. Ilgi čebatai, ploščiai, galvos dangalai ir kita sudaro rimtą problemą mėgėjų teatrui. O jie čia buvo visai vykę. Grimas irgi visų artistų geras; gal nevykęs kiek trijų mergaičių.

Vaidybiniu atžvilgiu veik visi artistai vaidino gerai. Puikiausiai pasirodė Tamyla (nežinau jos tikros pavardės). Ji vaidino tikrai kaip profesionalė artistė. Jos rolė sunki ir labai įvairi. Ji entuziastė įsimylėjusi mergaitė. Ji žiauriausiai tėvo kankinama. Ji kuniguzio prakeikiama, išvaroma klajoti. Ir visur Tamyla savo užduotį atliko gerai. Ji stačiai pergyveno rolę tikru gyvenimu.

Gerai vaidino Tamylos motina, Lakrašas, šventas Marabutas ir kiti. Tamylos tėvui trūko kiek judrumo. Jis, kaipo godus gražiagauda, ypač pamatęs pinigus privalėtų daugiau jaudintis. Kareivis iš francūzų armijos nors vaidino neblogai, bet jo balsas tai rolei nevisai tinka.

Vienu žodžiu, nežiūrint į mažas klaideles, montelliečiai vaidina gerai. Linkėtina, kad jie dirbtų senos srityje ir toliau. Aš tikras, jie gali gana rimtų veikalų suvaidinti. Vienas bostoniečių man aiškino, kad jųjų trupėj yra senų, pasižymėjusių vaidylų. Bet apart senesnių, šį kartą mes matėme jų tarpe ir jaunimo. O tas yra geras reiškinys.

Reikia pastebėti, kad ALD LD 2 kuop. šio vakaro rengėjai (daugiausiai mačiau dirbo Kvetkas su žmona, H. Žukauskaitė, Čeikienė, Tamašauskienė ir k.) gerai padarė pakviesdami muziką. Paprastai, per vaidinimų pertraukas publika žiovauja, klega, šnekasi. Šį kartą per pertraukas čia griežė muzika ir tuomi užbovydavo publiką.

Prie progos ne pro šalį bus ir Lietuv. Piliečių Draugijai priminti, kad laikas jau būtų pasirūpint dekoracijomis, kurių vos pora likus ir tos suplyšę, skylėtos, nublukę. Salė visgi neša šiokį tokį pelną, bet samdytojai neturi patogumų, kokius turėtų turėti.

Jonas.

So. Boston, Mass.

Kalbės J. K. Šarkiūnas Iš Chicagos

Ateinantį antradienį, 7 d. balandžio (April), vakare, Lietuvių Piliečių Kliubo Svetainėj, 376 Broadway, įvyks prakalbos svarbiais dienos klausimais. Kalbės drg. J. K. Šarkiūnas, atvykęs iš Chicagos.

Drg. Šarkiūnas yra geras kalbėtojas, o dabar tiek daug svarbių dalykų. Japonija užpuolė Liaudišką Mongoliją ir veržiasi Sibiran. Ar iš to kils karas su Sovietais? Hitleris sutraukia dideles armijas į Rhineland prieš Franciją. Prie ko tas prives? Dabar girdime daug kalbų apie Bendrą Frontą ir apie Liaudies Frontą. Amerikoj šaukiama Lietuvių Kongresas padėt iškovot Lietuvos liaudžiai demokratines teises, tai irgi dalykas didelės reikšmės. Apie tuos visus dalykus girdėsite drg. Šarkiūno prakalbose.

Belmont, N. Y. — Farmeris W. E. Norton užmušė savo kaimyną L. S. Bakerį už perdidelį jo draugiškumą su Nortoniene. Žmogžudis nuteistas 5 iki 10 metų kalėjimo.

SKAITYK "LAISVĘ" IR KITIEMS UŽRAŠYK.

Charles' Up To-Date BARBER SHOP
K. Degutis Savininkas
PLAUKŲ KIRPIMAS 25c
SKUTIMAS 15c
Prielankus Patarnavimas
100 Union Ave., Brooklyn
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAM ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai geriausių bravorų alus ir Elius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 SOUTH 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties. Tel. Evergreen 7-8886

NAUJOJE VIETOJE

NAUJOJ VIETOJ KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS.
Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valygydami sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui.
Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apielinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiam ir į kitus miestus.
Tel. Evergreen 7-8538 Sav. V. LUKOŠEVIČIUS

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKA
Čia randasi lietuviška aptieka, kurioje galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kitur dabartiniu laiku.
A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS CAMPAU AVE., DETROIT, MICH.

Juozas Kavaliauskas
Laisniuotas Graborius
Pennsylvania ir New Jersey Valstijose
Keystone—Main 9669
Telephonai: Bell—Dewey 5136

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje prašau kreiptis prie manęs sekančių antrašu:
1439 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.

DR. HERMAN MENDLOWITZ
Praneša visuomenei, jog jis permainė savo ofisą WILLIAMSBURGHE,
ir randasi po sekamu antrašu:
522 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.
arti Taylor St.
Telefonas Evergreen 7-1312
Ofiso valandos nuo 1—3 diena ir nuo 7—8 vakarais
NEDĖLIOMIS Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS 2220 Avenue J Kampas E. 23rd St.

NOTARY PUBLIC TEL. STAGG 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
LAISNUOTAS GRABORIUS
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai.
Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Lietuva Prieš 75 Metus

ST. MATULAITIS

(Paminėjimas 75 Metų Sukakties nuo Panaikinimo Baisiosios Baudžiavos Lietuvoj)

Iš S. Matulaičio Knygos "1863 Metai Lietuvoj".

(Tąsa)

Čionykščiai bajorai randa tik nenaudingas sau kai-kurias vietinių dėsnių taisykles apie valstiečius, kurios išrodo jiems nepatogios vartoti. Taip antai, didžiuma bajorų nepatenkinta tuomi, kad, įvedus sutarties raštus šiame krašte generalgubernatoriui duota teisė paskirti tam tikrą komisiją, patikrinti tuos raštus. Mano, kad šis dalykas sulaikys daugelį dvarininkų nuo galutinų susitarimų su valstiečiais, iki ta komisija nebus paskirta, nes niekas dvarininkų negali būti tikras, kad komisija galų gale nepakeis sąlygų, taikos tarpininkų ir gubernijos komisijų patvirtintų. Taipogi atranda neaiškumų vietiniuose šiam kraštui dėsniuose kaslink atidavimo valstiečiams ganyklų ir valstiečių sodybų perkėlimo. Bijodami, kad tas neaiškumas nesukeltų perdidelių pretenzijų iš valstiečių pusės, Kauno gub. valstiečių reikalams komisijos bajorai deputatai norėtų, kad išrišimas kai-kurių šiame dalyke neaiškumų, iš anksto būtų pavestas vyresnybei."

Toki tik buvo dvarininkų nepasitenkinimai. Tiesa visas paliuosavimas sunkiai atsiliepė į smulkių dvarininkų padėtį. Kad ir perdėtas baudžiauninkų dirvų ir sodybų įkainavimas negalėjo duoti smulkiam dvarininkui tos sumos, kuri užtikrintų jam pragyvenimą tokį, kokį jis turėjo, imdamas iš baudžiauninko činšą ar naudodamas jų nemokamą darbą, arba duotų galimybę užvesti kapitalistinį ūkį. Nors ir nenašus buvo baudžiauninkų darbas, tačiaus smulkesnieji dvarininkai sugebėdavo išspausti iš jų ganėtiną viršdarbio kiekį. Bet šitai buvo galima įvykinti tiktai tokiam dvarininkui, kuris buvo tampriai surištas su savo ūkiu, kuris ištisą dieną stovėdavo lauke saulės kaitroje su nagaika rankoje, o rudenį ir žiemą klojime, kur kūlė jo javus. Bet tokis būdas išspausti naudą iš baudžiauninkų galimas buvo tiktai smulkiuose dvaruose. "Užtatai smulkūs dvarininkai taip atkakliai laikėsi baudžiavos—ir beveik visi ekonominiai žuvo ant rytojaus po 19 vasario reformos—rašo Pokrovskis savo istorijoj. Šie buvo prieš baudžiavos panaikinimą. Tiesa, tokiems valdžia teikė šiokią tokią pašalpą; bet, aišku, gerai atlyginti negalėjo. Bet visuomeninę bajorų nuomonę darė ne plikiai, bet vidutiniai ir stambieji dvarininkai.

1862 m. valdžia davė pašalpos 42,046 rublių smulkiems dvarininkams, turintiems iki 21 dūšios baudžiauninkų ir mažiau 300 dešimtinių žemės. Viso tokių Kauno gubernijoj buvo 290 dvarelių, turėjo jie visi 1913 baudžiauninkų.

Iš sąrašo matome, kad buvo:

Be šitų Kauno gubernijoj buvo dar 212 kius pelno šaltinius kitose gubernijose, užtai valdžios pašalpos negavo. Viso smulkių dvarininkų Kauno gubernijoj tais laikais buvo 502 su 4,244 baudžiauninkais.

Pasidalinimas Dvarininkuose

Ir turtingųjų dvarininkų reikalai nebuvo vienodi. Buvo feodalai, kurie eksploatavo savo valstiečius grynai feodalinėmis priemonėmis: baudžiava, rinkliavomis ir činšu. Buvo ir tokie, kurie jau ėjo prie kapitalistinio žemės ūkio, eksploatavo savo valstiečius ir feodaliais būdais, naudodami drauge ir laisvai samdomą darbą. Buvo žymi dalis perėjusių jau prie grynai kapitalistinio ūkio, naudojimo vien samdomo darbo, kurie vedė savo dvarus, kaip komercinę įmonę. Daugybėj dvarų buvo pramonės įstaigos, žemės ūkio produktams perdirbti (spirito varyklos). Šitą, surištoji su pramonės kapitalu, dvarininkų dalis turėjo tokius pat reikalus, kaip ir pramonės buržuazija. Nors jie buvo bajorai, bet objektyviai jų reikalai buvo buržuazijos reikalai. Jiems pageidaujama buvo ir didesnė laisvė, ir teisinė garantija nuo biurokratijos sauvalės ir kitos pramonės kapitalui reikalingos laisvės. Jie buvo nusistatę ir prieš feodalinę grupę, stovinčią caro valdžios viršūnėse ir prieš biurokratiją. Bet kaip dvarininkai jie bijojo revoliucinių metodų kovoje su carizmu, nes iš šito galėjo išsivystyti agrarinė revoliucija, kuri jau aiškiai buvo pasireiškusi valstiečių sukilimuose 1861—62 m. Dar labiau juos gąsdino sukilimai 1863 m. pavasario ir vasaros metu. Caro valdžios pagelba ir jiems buvo labai pageidaujama. Kariuomenė, žandarai, policija, ekzekucijos, kalėjimai ir kitos caro valdžios priemonės saugojo juos nuo valstiečių sukilimų. Visa tat statė net ir radikališkiaus nusistačiusių dvarininkų dalį į dviprasmę padėtį. Čia šaknys jų dviveidiškumo. Iš vienos pusės jie gerai jautėsi caro globoj, iš kitos pusės pageidaujama buvo daug kas pakeisti biurokratinio režimo sistemoj, pašalinti tautinį slėgimą, kuris skaudžiai davėsi jausti. Jiems pakaktų pradžiai, kad ir tų "laisvių," kurios buvo Lenkijoje, su kuria jie norėjo susijungti. Bet jie buvo priešingi revoliuciniams kovos būdams; jie buvo prieš ginkluotą sukilimą. Jiems tinkamiausios kovos priemonės—opozicija caro valdžiai. Drauge su tuom jie pasitikėjo diplomatiniam Europos valstybių paveikimui į caro valdžią—duoti Lenkijai didesnes teises, o jiems, išoriai Lenkijos esantiems, jeigu ne prijungimą prie Lenkijos, tai bent didesnes jiems pageidaujamas laisves.

(Daugiau bus)

Kauno paviete	36	dvarai	su	225	baudžiauninkais	turėjo	po	6	baudžiauninkus	dvareliui
Ukmergės	"	56	"	" 405	"	"	"	7	"	"
Zarasų	"	48	"	" 334	"	"	"	7	"	"
Raseinių	"	44	"	" 259	"	"	"	5	"	"
Šiaulių	"	50	"	" 300	"	"	"	6	"	"
Telšių	"	16	"	" 97	"	"	"	6	"	"
Panevėžio	"	40	"	" 293	"	"	"	7	"	"

dvarelių, turinčių ne daugiau 21 baudžiauninko ir ne daugiau 300 dešimtinių žemės. Bet šitie turėjo dar šiokius to-

Sveikinimai "Laisvei"

ALDLD. Sveikina "Laisvę"

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos Centro Komitetas sveikina "Laisvės" dalininkų suvažiavimą ir dienraštį 25-kių metų sukaktuvių proga.

Kartu kviečiame visus mūsų narius dar energingiau platinti dienraštį lietuvių masių tarpe, ypatingai "Laisvės" 25-kių metų sukaktuvių laiku.

Siunčiame dienraščio reikalams $10 auką.

ALDLD. Centro Komitetas.

CHICAGO, ILL.

"Laisvės" Šėrininkų Suvažiavimui:—

Draugai "Laisviečiai", sveikinu šį suvažiavimą, linkėdamas, kad dienraštis "Laisvė," kaip per pereitus 25 metus gynė darbo žmonių reikalus, tai lai "Laisvė" lieka amžina darbo žmonių draugė ir jų reikalų gynėja.

B. Salaveičikas.

Drg. Salaveičikas prisiuntė "Laisvės" suvažiavimui $2.00 dovaną.

BRADOCK, PA.

"Laisvės" Suvažiavimui, Brooklyn, N. Y.:—Siunčiu širdingiausį sveikinimą "Laisvės" suvažiavimo atstovams, "Laisvės" štabui ir darbininkams. Pilniausiai esu patenkintas "Laisvės" turiniu, taipgi pasitikiu, kad šis suvažiavimas bus nuotaikus ir draugiškas ir padarys daug gerų tarimų del mūsų mylimos "Laisvutės". Sveikinu "Laisvės" Suvažiavimą su $1.00 auka.

tės". Sveikinu "Laisvės" Suvažiavimą su $1.00 auka.

Geo. Urbonas."

Draugas M. Serevinas, brooklynietis, asmeniškai atsilankęs į "Laisvės" raštinę padovanojo $2.00 nuo savęs suvažiavimui pasveikinimui ir $1.00 nuo P. Mičiulio.

GEORGETOWN, ILLINOIS

Širdingai sveikinu dienraščio "Laisvės" Suvažiavimą, kuris įvyks 5-tą dieną balandžio, Brooklyne. Taipgi sveikinu "Laisvę" 25 metų Jubilėju ir linkiu "Laisvei" lankyti kiekvieno lietuvio stambaus kapitalo spaudžiamojo grintelės ir nešti jiems apšvietą.

Aš esu "Laisvės" skaitytojas nuo 1911 metų. Pradėjus eit "Vilniai" dienraščiu, buvau pradėjęs skaityt "Vilnį", kaipo arčiau esantį laikraštį ir kad sustiprinus ją finansiniai, bet jau vėl keletas metų kaip skaitau "Laisvę" ir ją myliu skaityt. Veliju šiam suvažiavimui juo labiau sustiprint dienraštį "Laisvę", kaipo darbininkų klasės vadą ir mokytoją. Jo išlaikymui prisiunčiu $1.00 dovaną.

A. Gudauskas.

GEORGETOWN, ILLINOIS

A.L.D.L.D. 44 kuopa sveikina dienraščio "Laisvės" suvažiavimą ir kartu sveikinam "Laisvės" 25 metų Jubilėjų ir linkime jai ant toliaus gyvuot ir platintis. Tegul "Laisvė" sulaukia ir 50 metų Jubilėjaus nešdama lietuvių proletariatui apšvietą ir kovingumo dvasią pasiliuosavimui iš kapitalistinės priespaudos. Kartu su pasveikinimu, teikiame $1.00 aukų.

A. G.

Džiaugiasi "Laisve"

Brangūs D-gai "Laisviečiai":

Su dideliu džiaugsmu sveikinu aš jus su Sidabriniu "Laisvės" Jubilėjum ir išreiškiu širdingą padėką ir sykiu pasididžiavimą jumis, draugai, kad jūs nenuilstančiai ir nesvyruojančiai žengiat kaip tvirti karžygiai sau pirmyn, skindami kelią per dyglius ir visokio kapitalistinio brudo pelkes.

Kada gyvenau arti ir dažnai atsilankydavau į "Laisvę", tai atsimenu, kaip visi "Laisvės" darbininkai sukibę prie savo užsiėmimo, visi triūsia, dirba; ypatingai vasaros metu, kada laukai žaliuoja ir žydi, mūsų laisviečiai sušilę, suniurę, dulkėti dirba "Laisvės" išleistuvėje.

Neturi jie progų gėrėtis laukų gražumu bei kvėpuot tyru oru. Už tad mūsų dienraštis kvėpuoja kvapu darbo minių kovos už pasiliuosavimą iš po jungo išnaudotojų.

Juo labiau aš jaučiuosi patenkinta, kad išnyko opozicija, kad tos brangios spėkos atgal sugrįžo ir vieningai dirbs tą prakilnų darbą.

Prisiunčiu aukų tris dolerius.

Draugiškai,
K. Sinkevičiūtė.

Neponset, Mass.

SLA. 176 kp. balsavimas.

SLA. 176 kuopa (Neponset, Mass.) balsavo už SLA. viršininkus šiaip:

Bagočius—22,
Rastenis—O.
Mažukna—18,
Šalna—4,
Jurgeliutė—18,
Vinikas—4.
Gugis—22,
Lopatto—O.
Mikužiutė—21,
Miliauskas—18,
Mockus—4.
Dr. Stanislovaitis—21.

K.

Woodbury, Conn.

Skaudi Nelaimė Patiko Plungių Šeimyną

Kovo 28 d., subatos naktį, pas kaimynus buvo šokiai. Po šokių Uršulė Plungienė, 43 m. amžiaus, ir Petras Ramoška apie 80 metų, ėjo namo num. 6 keliu. Netoli Plungių stubos atlėkęs automobilis drožė į einančius. Plungienę užmušė ant vietos, o Ramoškai nulaužė koją ir taip sužalojo. Plungių beveik visa šeimyna priklauso prie LDS 126 kp., Woodbury.

Uršulė Plungienė buvo darbšti draugė nuo pat LDS 126 kp. įsikūrimo ir buvo kuopos iždininkė. Mes, 126 kp. nariai, išreiškiam didelį gailestį Justinui Plungiui ir jo dukrelėms.

W. J. Duda.

LICENSES

BEER, WINE, LIQUOR

Wholesale Retails

NOTICE is hereby given that License No. A 10599 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 8204—5th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JOSEPH EHRLICH
8204—5th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. A 10637 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 215 Knickerbocker Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HANS HALLER
215 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

BAYONNE, N. J.

L.D.S. 26 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks seredoj, 8 d. balandžio, 7:30 val. vakare, 10 W. 22nd St. Visi nariai pribūkite laiku, nes turim daug svarbių dalykų apsvarstymui.

Sekr. A. Lukaitis.
(81-82)

PHILADELPHIA, PA.

Smagu pranešti, kad taip ilgai laukiamas "L." bankietas ir koncertas įvyks nedėlioj 19 d. balandžio, Girard Manor Hall, 909-15 W. Girard Ave. Parengimas susidės iš koncerto, vakarienės, ir šokių. Koncertas prasidės 2 val. po vietų, vakarienė 6 val. vak., o šokiai apie 7:30 val. vakare. Komisija darbuojas, kada padarius šių metų parengimą skaitlengesnį, negu kad pirmiaus. Norime priminti draugams, kad visi iš anksto apsižiūrėtumėte, kad pakvietimo korteles turėtumėte, nes nebus galima jeiti be pakvietimo. Pereitais metais daugelis apgailestavo, kad iš anksto neįsigyjo bilietų, tad šį metą nesigailėkite, bet greitai gaukite pakvietimus.

Kviečia Komisija.
(81-83)

HARTFORD, CONN.

Liet. Sūnų ir Dukterų draugija rengia puikų balių subatoj, 4 d. balandžio, 7:30 val. vakare, Laisvės Choro svetainėje, 57 Park St. Pašaliniam įžanga 25c; nariams veltui. Kviečiam visus dalyvauti ir paremti šią draugiją. Bus gera orkestra šokiams, taipgi bus užtektinai skanių užkandžių ir gėrimų.

Komitetas.
(80-81)

Tabako Sumaišymas--Abu Ir Menas Ir Mokslas

Tabako sumaišymas gauti reikalingam skoniui—visuomet tas pat, sezonas po sezono ir metai po metų—yra abu ir menas ir mokslas. Prieš sumaišymą tabakas turi būti tinkamai išnokintas, kas reikalauja nuo vieno ir pusės iki trijų metų laiko.

Mažai kas įsivaizduoja, pavyzdžiui, kad rūkant Lucky Strike cigaretą, jie panaudoja net kelių iš eilės piūčių puikiausį tabaką.

Kiekvienas Lucky Strike tabako šviežias sumaišymas talpina daugiau, kaip 100 skirtingų rūšių, išaugintų tūkstančiuose skirtingų ūkių, ne tik Virginijoj, North ir South Carolinoj, Georgijoj, Tennessee, Kentucky, Marylande, ir kitose valstijose, bet taipgi tabako žemėse Makedonijoj ir Kantijoj, Graikijoj, Smyrnoj ir Samsoune Turkijoj—kur auginama puikiausias turkiškas tabakas.

Tinkamas sumaišymas reiškia, jog kiekvienas šio įvairių rūšių tabako pluoštelis yra sugėręs iš kiekvieno kito pluokštelio ką nors iš skonio ir kvapsnio ir taipgi tuo pačiu ką-nors iš savęs grąžina.

Tyrinėjimo žinovai atsargiai išbando, šio tabako pavyzdį pirm negu jis yra supakiuojama, vėl jį išbando prieš sumaišymą ir taipgi užbaigtą mišinį—kad užtikrinti skonio vienodumą ir tą rūgšties-šarmų lygsvarą, reikalingą lengvam užsirūkymui.

Yra tai gana stebėtinas faktas, jog to paties tabako augalo labai gali skirtis daug labiau negu lapai visai skirtingų rūšių augalų. Cheminis išnagrinėjimas parodo, jog viršutiniai lapai turi perviršių šarmų, kurie linkę duoti šiurkštų šarmišką skonį. Apatiniai lapai linkę rūgštumui dūmuose.

Tai tik viduriniai lapai gamtoj prisiartina prie skoningiausios rūgšties-šarmų lygsvaros. Lucky Strike cigaretuose yra naudojami viduriniai lapai.

(Advertisement).

CLEVELAND, OHIO

Lyros Choras statys scenoje gražią operetę "Tamylą" nedėlioje, 12 d. balandžio. Lietuvių svetainėje, 6835 Superior Ave. Durys atdaros 4 val., lošimas prasidės lygiai 5 valandą. Įžanga išanksto perkant—40c.; prie durų 50c. Po perstatymo bus šokiai prie geros orkestros. Veikalas "Tamyla" papuoštas su gražiom dainom, kostiumais, ir šokiais. Kviečiam visus clevelandiečius ir iš toliaus draugus atelti ir pamatyti šį lošimą ir išgirsti gražių dainų.

Kviečia Lyros Choras.
(80-82)

PHILADELPHIA, PA.

Jau kelinta savaitė, kaip yra laikomi susirinkimai atstovų nuo organizacijų ir unijų del prisirengimo prie Pirmos Dienos Gegužės. Kitų tautų organizacijos jau prisiuntė savo atstovus, bet nuo lietuvių dar nėra. Tad ALDLD ir LDS ir kitos organizacijos būtinai išrinkite bent po vieną atstovą nuo kuopos ir prisiuskite prie prisirengimo Pirmos Gegužės. Jei nebus susirinkimų kuopos, tai valdyba turėtų dalyvauti kol išrinks kuopa atstovą. Mitingai būna kas subata 2 val. po pietų, 802 W. Girard Ave.

Komitetas.
(79-81)

FOTOGRAFAS
JONAS STOKES

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmaliavoju įvairiom spalvom

JONAS STOKES
512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

Tel. Virginia 7-4499
Barry P. Shalins
(ŠALINSKAS)
Lietuvis Graborius
Suteikiam Garbingas Laidotuves nepaisant kaštų.
Turim puikiai įtaisytą Kop'yčią ir salę del po šermenų pietų.
Teikiam nemokamai vėliaus'os mados automobilius.
84-02 JAMAICA AVE.
Prieš Forest Parkway,
Woodhaven, L. I., N. Y.

Vaikas Linksmas, jis geria "Broncotone"

Jeigu Jūs esate užsišaldę, kosėjate, kenčiate nuo dusulio užgulimų užeikite į vaistinę ir nusipirkite butelį
"BRONCOTONE"
D-RO L. GRYCZ
Po vieno butelio sunaudojimo, įsitikinsite, kaip jis palengvina jūsų kentėjimus vidurių apsirgimuose; kaip kad sukietėjimas, širdies pykimas, naudokite
"GASTRITONE"
D-RO L. GRYCZ
Gastritone yra kombinacija iš sudėties, prirengtos po tiesiogine analistiška kontrole pagal daktarų receptų. Jis duoda puikiausius rezultatus kaipo skausmo lengvintojas ir gelbsti skilvio viršikinimui.
Kent Remedies, Inc.
KENT REMEDIES, INC.
102 Kent Street, Brooklyn, N. Y.

Stephen Bredes, Jr.
LIETUVIS ADVOKATAS
197 Havemeyer Street
Brooklyn, N. Y.
Telephone Evergreen 7-1516
NAMŲ ANTRAŠAS:
6502 Grand Avenue,
Maspeth, N. Y.
Telefonas Juniper 5-6776

PAINTERS and CARPENTERS
Taisom ir maliavojam namus iš vidaus ir iš lauko
A. BALČIUNAS
321 Chauncey Street
Brooklyn, N. Y.
ir
P. BIELIAUSKAS
8831 76th Street
Woodhaven, N. Y.
Tel.: Foxcroft 9-6901

LAVINIMOSI KLASIŲ KOVOMS
WORKERS SCHOOL
35 East 12th Street, New York City
Telephone: ALgonquin 4-1199
PAVASARINIS TERMINAS
1936
BALANDŽIO 13
iki
BIRŽELIO 19
UŽSIREGISTRUOKITE DABAR
Bus Sekami Darbininkams Kursai
Komunizmo Principai, Politinė Ekonomija
Marksizmas, Leninizmas, Organizacija
Negrų Problemos, Darbo Unijų Strategija
Amerikos Darbininkų Judėjimas
Marksistinė, Leninistinė Pažvalga į Literatūrą, Istorinis Materializmas
Socialė ir Politinė Geografija
Pamatinės Problemos, Socialistinės Konstrukcijos
Revoliucinis Žurnalizmas
Prakalbų Sakymas
Anglų ir Rusų Kalbos
Įžanga į Dialektikinį Materializmą
Marksizmas ir Kolonialis Klausimas
Bėgančios Darbo Unijų Problemos
Vakarų Socialė ir Politinė Istorija
Įžanga į Amerikos Politiką

Lietuvių Anglių Kompanija
Pirmos klasės anglis, geriausios rūšies ir pilnas svoris—2000 svarų tonas, tai legališkas svoris. Pristatome greit į jūsų namus. Prašome įsitėmyti adresą ir telefoną.
Telefonuokite: EVergreen 7-1661
arba užeikite pasikalbėti į ofisą
Kampas Union Ave. ir Grand St.
485 Grand St., Brooklyn, N. Y.

TRU-EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1661

Visų Rytinių Valstijų Lietuvių Sueiga Bus Rytoj, Balandžio 5-tą Dieną, "Laisvės" Jubilėjiniame Bankiete

Visų laukiamas lietuvių darbininkų dienraščio "Laisvės" Jubilėjinis Bankietas įvyks sekmadienį, 5 balandžio, 6 v. vakaro, Grand Paradise svetainėje, 318 Grand St., Brooklyne. Tą pačią dieną, 10 v. ryto, įvyks "Laisvės" šėrininkų Suvažiavimas, į kurį kviečiami ne tik delegatai, bet ir svečiai. Prieš ir po koncerto bus šokiai prie Wm. Norris Orkestros. Vakarienė 7 valandą. Bankieto bilietas $1.25 suaugusiems, vaikams iki 12 metų—50c., vien šokiams 40 centų.

Dainuos "Laisvės" Bankiete

ONA LEVONAVIČIUTĖ

Jinai paeina iš Maine, bet dabar dainuoja New Yorko teatruose. Pirmu kartu lietuviams dainuos "Laisvės" Jubilėjiniame Bankiete.

Kita Brooklyno lietuviams dar nematyta programos pildytoja bus **VIOLA ŠARKIUNAITĖ** iš Chicagos, laki peteliškė-šokėja.

A. VIŠNIAUSKAS, iš Bayonnės, sidabrinis baritonas, dainuos poeto **ST. JASILIONIO** parašytą ir **WALTER ŽUKO** apvilktą muzikos rūbais "L." jubilėjinį himną: **LAISVĖS ŠVYTURYS,** akompanuojant pačiam kompozitoriui **W. ŽUKUI.**

Dalyvauja ir visų mylimi brooklyniečiai dainininkai-solistai **A. VELIČKA,** skambusis tenoras, **ir ALDONA KLIMAITĖ,** švelniabalsė koloratūra soprano, akompanuojant kompozitorei **B. L. ŠALINAITEI.**

Visi Keliai Veda į Brooklyną

Penktadienio rytą laišknešys pristatė daug žinių, o podraug ir tą, kad iš Bostono pribūna garsusis Naujosios Anglijos dainininkas **IGNAS KUBILIUNAS** ir keturios moterys delegatės. Bostonas gana toloka kolonija. Aišku, kad artimesnės kolonijos bus dar skaitlingesnės.

Kas liečia brooklyniečius—jie pasiryžusiai rengiasi minėt tą didelę "Laisvės" šventę, nes tai yra sykiu visų minėjimas. Jie taip pat trokšta pasitikti ir svetingai priimti tolimus svečius, tad jie bankiete sudarys didelę didžiumą tos tūkstantinės publikos, kuri visuomet gražiai pasirodo "Laisvės" pramogose.

Šiandien Bedarbių Ir WPA Demonstracija Battery Place

Pasiryžęs spaudimas per Bendrą Šalpos Komitetą išgavo iš policijos departmento leidimą laikyti bedarbių demonstraciją ir maršavimą prie miesto rotužės. Jiem buvo siūlyta laikyti demonstraciją Foley Square, bet bedarbių komitetas atsisakė imti tą netikusią vietą ir vedė kovą, kol išgavo ko reikalavo:

Demonstracija įvyks šeštadienį, 4 balandžio, 11 valandą ryto, Battery Place. Iš ten bus maršuojama augštyn Broadway iki Park Row, o nuo ten prie City Hall. Prakalbos bus abiejose vietose: Battery Place ir prie Miesto Rotužės.

Tikimasi demonstracijoj dalyvausiant tarp 20, ir 25 tūkstančių maršuotojų.

Komiteto sekretorius Sam Wiseman nurodo, kad šalpa yra nepakankama ir jos išdavimas tankiai neteisingas; kad šalpos sąmatos yra nubalsuojamos prie uždarų durų, be visuomenės dalyvumo svarstyme, tad bedarbiams nelieka kito kelio, kaip tik paradais ir demonstracijomis pareikšti savo skundus. Jis taip pat nurodė miesto policijos brutališkumą prieš bedarbius ir persekiojimą. Vienoj tik Bronx srityje bėgių savaitės areštuota 68 bedarbiai.

Ši demonstracija taip pat bus prisirengimu Alkanųjų Maršavimui į Washingtoną, kuris bus 11 balandžio.

Brooklynietės, Būkit Lietuvių Moterų Suvažiavime!

Rytinių Valstijų Lietuvių Moterų Suvažiavimas įvyks šiandien, tai yra šeštadienį, 4 balandžio, 419 Lorimer St., Brooklyne. Suvažiavimas prasidės lygiai 1 val. dieną.

B. E. SENKEVIČIENĖ iš Easton, Pa., nuolatinė Moterų Skyriaus bendradarbė ir veikėja, padarys įvadą diskusijoms ketvirtuoju dienotvarkio punktu, kuriuo bus diskusuojamos moterų darbo sąlygos ir kova už teisę dirbti norinčioms ir reikalingoms darbo.

Delegatės ir visi, kurie nenori praleisti dalį eigos—pribūkite laiku. Atidėliojimo nebus, nes visomis popiečio ir vakaro valandomis nustatyta tam tikri darbai.

Kviečiami Svečiai-Viešnios

Mes kviečiame brooklynietes, ypatingai moteris, skaitlingai dalyvauti suvažiavime. Čion išgirsite, kas daroma kitose kolonijose moterų organizavimui ir apšvietai. Delegacijų diskusijos ir raportai nušviės daug dalykų sąryšyje su moterų veikimu, o tas svarbu visiems susidomėjusiems moterų reikalais, kurie sykiu yra ir visų darbo žmonių reikalai.

Bus Puikių Raportų

Daktarė Cheri Appel, puiki kalbėtoja ir žymi darbuotoja už moterų reikalus, duos trumpą prelekciją gimdymo kontrolės klausimu. Ji kalbės anglų kalboje. Jaunuolės būtinai turėtų išgirst: jos raportą. Jisai prasidės lygiai 4:30.

Kitais klausimais padaryti įvadas yra pakviestos dd. iš Naujosios Anglijos ir Chicagos. Visais klausimais bus delegačių diskusijos.

Pertraukoj Meno Programa

Pertrauka bus 6:30 iki 7:30. Pertraukoj delegatės ir svečiai ant vietos galės gauti užkandį. Bus dainų, deklamacijų, vaidinimo ir pranešimų. Programą išpildys T. Bičkauskienė ir T. Stočkienė iš Newarko, taipgi brooklynietės: A. Žilinskaitė, H. Mantuškaitė, A. Naktiniutė, B. L. Šalinaitė, M. Sinkevičiutė ir LDS jaunuolių grupė.

Bus Daug Delegačių

Paskiausią pranešimą gavome iš Shenandoah, Pa., kad iš ten pribus M. Vailioniutė, O. Šemberienė ir E. Motuzienė. Apie daugelį kitų jau buvo pirmiau pranešta, tad nekartosime. Iš tūlų kolonijų pranešimų negavome, nors aplinkiniais keliais sužinota, kad siunčia delegates. Vieną galime sakyti, tai kad suvažiavimas bus skaitlingas. Belieka palinkėti, kad jis būtų taip jau sekmingas nuodugniais tarimais, kurie padėtų pakelti moterų organizuotumą ir apšvietą.

S. Sasna.

Svarbiausis Parengimas Šį Vakarą

Lietuvių Amalgameitų 54-to Skyriaus jaunimas rengia margą balių, kuris susidės iš lošimo baskeball ir klasiškų šokių; juos išpildys Skučiukas ir Bubniutė.

Pirmas lošimas 7:15 v. v. Lošėjai ACWA 158 Skyrius su Lithuanian A. C.

Antras lošimas 9:15 v. v. Lošėjai Lietuvių A.C.W.A. 54 Skyrius su ACWA 130 Skyrium iš Portchester, N. Y. Tai pirma tokia programa, lietuviai dar niekad nėra turėję basketball lošimą Amalgameitų trijų skyrių. Parengime bus ir viršininkų iš augštesnių unijos įstaigų.

Įvyks Clinton Hall, Betts ir Maspeth Aves., Maspeth, N. Y. Durys atdaros 5:30 v. vak. Įžanga 40c. ypatai. Šokiams gries Kazakevičiaus Radio Orkestra.

Nepamirškit dienos ir vietos, dalyvaukit patys ir raginkit kitus.

Rengimo Komisija.

Visa Šeimyna Pikiete

Atleistas iš $95 į mėnesį darbo Nathan Gibel, jo žmona ir jų du vaikai sudarė pikietą ant 12th St. prie Švietimo Tarybos Miesto Projekto. Atsirado baugintojų, kad jis tapsiąs areštuotas už žiaurumą vaikams, bet kada Gibel paklausė: "Ar duosi pieno vaikams," ponulis prasišalino, o Gibel sudarė šimto žmonių mitingą ir masinį pikietą.

Iš Rockford, Ill., Atvažiuoja Albinas Petronis

A. Petronis nori pasimatyti "Laisvės" bankiete su vabalninkėnais, kupiškėnais ir biržėnais.

Tik ką gauta special delivery nuo drg. Albino Petronio iš Rockford, Illinois.

Jis praneša, kad nusitarė važiuoti į "Laisvės" šėrininkų suvažiavimą ir dalyvauti Jubilėjiniam "Laisvės" bankiete, sykiu su chicagiečiais Šarkiūnais.

Bet d. Petronis stato sekamą reikalavimą: sukvieskit į bankietą visus mano draugus ir pažįstamus nuo Vabalninkų, Biržų ir Kupiškio, nes visus juos noriu matyt. "Jus nori matyt Petronis iš Svilių. Atsiminkit, kad nesimatėt su juo 25 metus."

K l a u s y k i t, vabalninkėnai, biržėnai ir kupiškėnai. Jei A. B. Petronis važiuoja jus pamatyti net už tūkstančio mylių, tai jūs visi ateisit pasimatyt su juo į didįjį "Laisvės" bankietą.

Reikalauja Tirti Džiūrę

Mąy's departmentinės krautuvės streikierius ginantis advokatas Sidney Cohn pridavė specialiam prokurorui Todd'ui reikalavimą tuojautinio ir greito grand džiūrės tyrimo Brooklyne sąryšyj su puolimu unijų.

Cohn sako, kad ta džiūrė, kuri pereitą trečiadienį išdavė kaltinimus prieš May's streiko vadus, įtariant juos "naudojime prievartos," yra tiesiogiai susirišus su Leo Byk, pagarsėjusiu raketieriun ir savininku bendro ofiso su Kartzmanu, kuris advokatauja May's firmai.

Todd buvo specialiai paskirtas užimti Geoghano vietą, kuomet pastarasis buvo įtartas suktybėse Druckmano byloje.

SVEIKINA "LAISVĘ"

Andai teko užeiti pas brooklyniečiams gerai žinomą biznierių, Mateušą Simonavičių, išsigerti stiklas alaus (426 So. 5th St., Williamsburghe). Išsitraukęs penkinę, jis sako: "Šia penkinė. Perduokit 'Laisvės' dalininkų suvažiavimui. Tai mano pasveikinimas ir parama. Nedidelė šiuo sykiu; kitą kartą bus daugiau."

M. Simonavičius yra pažangiojo judėjimo rėmėjas. Jis geras rėmėjas darbininkiškos spaudos.

K.

Papurtė Įstatymų "Sargus"

Pastarame policijos pakrėtime ("shake up") trys iš New Yorko "geriausių" pakliuvo karšton vieton. Policistas Albano buvo kaltinamas praleidęs suklastuotą čekį. Be to, radosi tūla Mrs. Tedeschi, kuri skundžia, kad jis paėmęs iš jos $4,000 po pažadėjimo vesti. Gi pas jį yra žmona ir 6 vaikai. Detektyvas Pape ir policistas Murphy kaltinami paėmę nuo fabrikanto Federbush $750, tik nesakoma už ką.

MIRĖ.

Juozas Macunas, 46 metų, 208 So. 1st St., mirė balandžio 1 d. Kūnas pašarvotas graboriaus Garšvos koplyčioje. Laidos balandžio 4 d., National kapinėse.

Laidotuvių apeigomis rūpinasi graborius J. Garšva.

Miss Lucy Weaver rezignavo sekretorės darbą federaliam teisme, Brooklyne, kuri jį dirbo per per 50 metų. Ji buvo ten paskirta būdama 18 metų. Per tą laiką daug teisėjų atėjo ir išėjo, bet ji vis sekretoriavo.

PRAŠOME DELEGATĖMS NAKVYNIŲ

Iš kitų miestų suvažiuos daug delegačių į Liet. Moterų Suvažiavimą, kuris bus šeštadienį, 4 balandžio. Brooklynietės turime išrinkusios komisiją suradimui nakvynių, bet be jūsų visų paramos komisija to darbo neatliks. Todel mes prašome jūsų prirengti kiek galint daugiau vietų delegačių nakvynėms ir iš anksto pranešti komisijai šiuo antrašu: O. Depsienė, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Komisija.
(79-81)

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

A.P.L.A. 22 kp. susirinkimas įvyks pirmadienį, 6 d. balandžio, 8 val. vakare, "Laisvės" svetainėje. Visi nariai dalyvaukite ir naujų atsiveskite.

A. Baltaitis.
(80-81)

PARDAVIMAI

Parsiduoda restaurantas su alum, arba kas nori gali eiti į partnerius. Virš 6 metai, kaip dirbamas šis biznis, ir galima geras pragyvenimas padaryti. Virš $400 pelno įplaukų kas savaitę. Vieta atdara dieną ir naktį. Jeigu nori jeiti kaipo partneris, tai turi žinoti restauranto biznį ir kaip valgius sutaisyti. Del kitų informacijų kreipkitės asmeniškai arba per laišką sekamai: C. Frankus (Franckevičius) 216 Broadway, Brooklyn, N. Y., Paramount Coffee Shoppe.

(79-85)

Parsiduoda restaurantas arba gali jeiti į partnerius. Atdara dieną ir naktį. Del kitų informacijų kreipkitės į: The New Bedford Coffee Pot & Restaurant, 178 Bedford Ave., M. Sukauskas, sav. Brooklyn, N. Y.
(79-85)

REIKALINGA AGENTŲ

Vyrų ir moterų, po visus miestus Amerikoje ir užsienyje. Ant vietos ir keliaujančių. Pardavinėjimui ir garsinimui NATURAL-LAX-HERB-TEA. Geras uždarbis. Rašykite tuojau del platesnių žinių:

JOHN W. THOMSON,
P. O. Box 186, Brooklyn, N. Y.
(77-83)

BAR and GRILL
V. PALKAUSKAS
gaspadorius
PUIKIAI ĮTAISYTAS
Restaurantas ir Alinė
Gaminame visokių rūšių valgius lietuviško ir amerikoniško stiliaus.
33 Bogart St., Brooklyn, N. Y.
(kampas Varet Street)
Evergreen 8-7449
Prašome užeiti, susipažinti ir susidraugauti. Mūsų patarnavimu būsite patenkinti.

Cortlandt 7-4305
Lietuviška Informacijų Raštinė
Lithuanian Information Bureau
38 Park Row, opposite City Hall
NEW YORK, N. Y.
Rooms 405-6-7
Equitable Service Bureau
LIETUVIŠKA
Susisiekimo ir Ištyrimo Įstaiga

Telephone Stagg 2-4409
A. Radzevičius
GRABORIUS
(Undertaker)
Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą.
Parsamdau automobilius vestuvėm, parėm, krikštynom ir kitokiem reikalam.
402 Metropolitan Ave.
(Arti Marcy Avenue)
Brooklyn, N. Y.

A. VELIČKOS ir O. DEGULIENĖS
Naujai Moderniškai Įtaisytas
RESTAURANTAS
"Laisvės" Name 417 Lorimer St., Brooklyn
Gaminama visokie valgiai lietuviško ir Amerikoniško stiliaus, mėsiški ir pieniški; kasdien skirtingi ir švieži. Pavyzdinga švara, greitas ir prielankus patarnavimas.
Atdara anksti rytą iki vėlai vakaro kasdieną
Prašome įsitėmyti antrašą ir užeiti.
LORIMER RESTAURANT
417 Lorimer Street Brooklyn, N. Y.

DVIEJŲ ALFONSŲ UŽEIGA
Puikiai įtaisyta pasilinksminimui įstaiga
Alfonso Skirmonto ir Alfonso Bonkevičiaus
GERTUVĖ IR RESTAURACIJA
ALUS, VISOKIE VYNAI IR DEGTINĖS
Taipgi patarnaujame gerais valgiais.
Vieta skersai gatvės nuo Grand Paradise Svetainės, kur būna "Laisvės" Konvencijos.
Mūsų įstaiga yra pačiame centre lietuvių apgyventos vietos, tad iš kitur atvažiavus labai patogu pas mus užeiti. Prašome įsitėmyti mūsų antrašą:
BAR, GRILL & RESTAURANT
321 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Kampas Havemeyer Street, Tel. Evergreen 7-9851

MIKOLAS LIEPUS
Turi Gražiai Įtaisytą Vietą Priėmimui Svečių
Vietiniai ar iš kitur atvažiavę į Brooklyną užeikit.
ALUS, VYNAI IR DEGTINĖS
Čia pasivaišinsite skaniais užkandžiais, gerais gėrimais, Amerikos išdirbimo ir importuotais.
M. LIEPUS RESTAURANT, BAR & GRILL
324 Devoe Street, Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4164. PRAŠOME UŽEITI.

ŽOLYNŲ ARBATA

Vidurių užkietėjimas yra motina visokių ligų. Kad išvengti tas nelemtas ligas, tai yra privalumas išvalyti ir sutvarkyti vidurius. NATURAL-LAX.—HERB TEA yra sutaisyta iš 12-kos Naturalių žolelių ir šaknelių. New Yorko Miesto Sveikatos Skyrius išbandė ir pripažino, jog NATURAL-LAX.—HERB TEA yra viena iš geriausių paliuosavimui, išvalymui ir sutvarkymui pajrusius vidurius. Pakelis arbatos kainuoja 50c., arba 3 pakeliai už $1.25. Prisiųskite Money Order už vieną arba tris pakelius, o mes jums už tai pasiųsime per paštą NATURAL-LAX.—HERB TEA. Rašykite šiaip:
JOHN W. THOMSON
P. O. Box 186, Brooklyn, N. Y.
Namų Antrašas
1375 East 18th Street
Brooklyn, N. Y.

IR VĖL ATĖJO
MEDUS
"Laisvė" gavo didelį vežimą
MEDAUS
"Naudokite medų vietoje cukraus"—sako Dr. J. J. Kaškiaučius. Kreipkitės tuojaus į "Laisvę" ir įsigykite
MEDAUS
Ne tada laikas vaigyti medų, kada jau apsergate šalčiu. Valgykite medų, kad nesirgtumėte.
"LAISVĖS" ANTRASAS
427 Lorimer St., B'klyn, N. Y.

MEDICINOS DAKTARAS
B. BOGDASAROFF
200 Second Avenue
tarpe 12th ir 13th Sts., N. Y. C.
Gydo odos, kraujo, pūslės—šlapinimosi ligas.
Val.: nuo 10:30-8; Sekmad.: 11-1 dieną
Tel.: Algonquin 4-8294

Telephone: EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
Laidotuvių Direktorius
Išbalžamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos ir Staigios Ligos gydomos naujoviškais būdais
Patenkinančios ir greitos pasekmės. Kreipkitės į Dr. Zins gydymui Kraujo, Odos ir Nervų Ligų, Slogų ir Chroniškų Skaudulių, Abelno Nusilpimo, Nervų Išsisėmimo, Skilvio ir Žarnų Ligų, Hemorrhoidų bei Kitų Laukan Ėjimo Nesveikumų, kaipo skausmo ir nesmagumo priežasčių. Gydoma Strėnų Gėlimas, Sciatica, Neuralgia, Nervų Įdegimas, Chroniški Reumatiški keblumai, Nosies, Gerklės, Plaučių, Plaučių Arterijų ligas, Inkstų netvarkumus ir kitos ligos Vyrų ir Moterų; o jeigu turite kokią ligą, kurios jūs nesuprantate, pasitikimai pasiklauskite manęs, ir jūsų nesveikumas bus jums išaiškintas.
Mano Išlygos Yra Prieinamos
Kraujo Tyrimai, Laboratoriniai Išbandymai, X-spinduliai, Serumų ir Čiepų Įleidimai.
(PASITARIMAI VELTUI)
Dr. L. ZINS— Ist. virš 25 metai
110 East 16 St., N. Y.
Tarp 4th Ave. ir Irving Pl.
Valandos—9 A. M. iki 8 P. M.
Sekmadieniais 9 A. M. iki 3 P. M.
MES KALBAM LIETUVIŠKAI.